
РЕЗОНАНС

**Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу "Україна: події, факти, коментарі"**

№ 50 2012

Для керівників та їхніх референтів

Засновники

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

О. Онищенко, академік НАН України

Редакційна колегія

В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту)
Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2012

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
-----------------------------	----------

Аналітичний ракурс

Н. Тарасенко

Перспективи подолання кризових явищ у європейській економіці в контексті рішень саміту «Великої двадцятки»	25
--	-----------

Законодавча влада	46
--------------------------------	-----------

Виконавча влада	59
------------------------------	-----------

Політика	69
-----------------------	-----------

Економіка	75
------------------------	-----------

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій	80
--	-----------

У ЦЕНТРИ УВАГИ

«Мовний» законопроект ухвалено. «Постраждала» українська книга

Події у Верховній Раді: «регіональний» блиц-криг

3 липня Верховна Рада України 248 голосами ухвалила Закон «Про засади державної мовної політики». За інформацією ЗМІ з цитуванням народного депутата від фракції Партії регіонів Я. Сухого, законопроект був проголосований у другому читанні в редакції першого. Широкого резонансу набуло висловлювання іншого депутата-«регіонала» М. Чечетова: «Оцените красоту игры! Оцените! Мы их развели, как котят! Я не знаю, что они будут делать на выборах».

Зі свого боку опозиція висловила своє обурення голосуванням законопроекту. Так, за словами депутатів опозиційних фракцій, голосування відбулося з порушенням норм Регламенту, зокрема звертається увага на те, що місяць, який відводиться на доопрацювання документа в профільному комітеті після його ухвалення в першому читанні, минав лише 5 липня. Отже, роблять висновок оглядачі, лише 5 липня можна було представляти доопрацьований законопроект на голосування в сесійному залі.

«Верховна Рада не мала права голосувати за закон, – наголошує “бютівець” В. Яворівський. – Комітет досі не завершив розгляд поправок. Тому відбулося порушення прав народних депутатів. Погоджувальна рада не приймала рішення про включення його до порядку денного. Якби сьогодні був нормальний Конституційний Суд – не було б проблем. Голосування визнали б неконституційним. Президент може накласти вето. Хоча я мало вірю в те, що він не підпише. Має приїхати В. Путін, тому цей закон треба йому піднести “на тарілочки”».

Перший Президент незалежної України Л. Кравчук також вважає, що, «приймаючи мовний закон, депутати порушили Конституцію, Регламент і моральні принципи. Не можна приймати такий важливий закон, коли депутати не перебува-

ють у залі, відсутній спікер. До того ж не можна ставити на голосування в другому читанні документ, який не пройшов публічного обговорення, немає рішення профільного комітету», – вважає екс-президент.

Ідеться також про фальсифікацію результатів голосування. Показовим з цього погляду є заяви 11 депутатів (станом на 5.07) про відкликання голосів від їх імені та голосування за законопроект картки віце-спікера, одного з опозиційних лідерів М. Томенка.

Як зазначив 3 липня після засідання парламенту А. Яценюк, «жодного закону сьогодні не прийнято, ніякої процедури голосування відповідно до Конституції не відбулося, і Президент не має права підписувати цей закон. Якщо Президент підпише – він стане співучасником конституційного злочину і нестиме кримінальну відповідальність разом з тими депутатами, які протягнули цей закон», – заявив лідер «Фронт змін».

Депутати-опозиціонери заявили про намір не брати участь у подальших засіданнях парламенту.

За інформацією офіційного веб-сайту ВР, 4 липня Голова Верховної Ради України В. Литвин на початку ранкового засідання оголосив, що для участі в пленарному засіданні зареєструвалося 239 народних депутатів. Не зареєструвалися народні депутати з фракцій «БЮТ – Батьківщина» і «Наша Україна – Народна самооборона».

В. Литвин повідомив, що 3 липня його запросили на нараду до Президента України на 14.30. «Ці заходи закінчилися десь близько 20 години і в той же час, як сказав один народний депутат, «ми розвели їх, як кошенят». Розвели, насамперед, мене. Але, за великими рахунком, розвели Україну, розвели народ. І я думаю, що плоди цього розводу ми ще будемо пожинати», – зазначив В. Литвин.

Голова Верховної Ради України попросив за таких обставин розглянути питання й прийняти рішення про його відставку, включити це питання до порядку денного сесії і завтра проголосувати.

В. Литвин після цього залишив сесійний зал. За повідомленням прес-служби Верховної Ради, заява В. Литвина про відставку зареєстрована в Апараті ВР 4 липня.

Раніше заяву про звільнення з посади заступника Голови Верховної Ради України написав народний депутат М. Томенко. При цьому М. Томенко наголосив: «Верховна Рада України за останній період перетворилася з представницького органу народу в інститут обслуговування політичного режиму В. Януковича. А вчорашнє так зване голосування за законопроект з питань мовної політики всупереч Конституції та Регламенту поставило останню сумну крапку в історії Верховної Ради VI скликання.

Маємо не парламент, а місце для ухвалення рішень в інтересах однієї партії, одного організованого владою злочинного угруповання з його бандитською ментальністю і тюремною лексикою. Отож подальше перебування в такій президії такої Верховної Ради вважаю неможливим і неправильним. Саме тому 3 липня 2012 р. я написав заяву про звільнення з посади заступника Голови Верховної Ради України за власним бажанням».

Народні депутати висловили думки щодо ситуації в парламенті. На вимогу фракцій Партії регіонів і Народної партії у засіданні була оголошена перерва.

Керівник фракції Партії регіонів О. Єфремов нагадав, що щосереді порядок денний пленарного засідання формується із питань, запропонованих до розгляду представниками опозиційних фракцій. «Оскільки опозиційні фракції не беруть участь у сьогоднішньому засіданні, пропонується працювати за порядком денним попереднього пленарного засідання. Пропонується також перенести проведення парламентських слухань на тему: “Українська книга: реалії сьогодення та перспективи розвитку вітчизняного книговидавництва та книгорозповсюдження” у зв’язку з тим, що парламентські слухання готуються представниками усіх фракцій. Тому проводити їх у такому складі є недоцільним», – зазначив О. Єфремов.

Перший заступник Голови Верховної Ради України А. Мартинюк запропонував оголосити перерву в пленарному засіданні до 12 год 30 хв, а після перерви – розпочати засідання з виступів народних депутатів.

Народні депутати 260 голосами підтримали пропозицію.

За результатами наступного голосування («за» – 253 голоси) було ухвалено рішення про перенесення парламентських слухань.

А. Мартинюк поінформував про результати роботи Верховної Ради на пленарних засіданнях 3 липня і оголосив перерву до 12 год 30 хв.

Після перерви з оголошеннями, заявами, повідомленнями, пропозиціями виступили народні депутати.

Парламентарії також розглянули питання ратифікації та включили до порядку денного сесії кілька законопроектів. Крім того, парламентарії розглянули ряд законопроектів у другому читанні, зокрема проект закону про внесення зміни до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо встановлення обмежень під час провадження керівниками та працівниками лікувально-профілактичних і фармацевтичних (аптечних) закладів професійної діяльності (був підтриманий у цілому); проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення та спрощення процедури державної реєстрації земельних ділянок та речових прав на нерухоме майно (підтриманий у цілому); два законопроекти щодо вдосконалення чинного законодавства у сфері національної безпеки і оборони.

За результатами розгляду в цілому як закони були ухвалені законопроекти: про внесення змін до деяких законів України (щодо ліцензування імпорту лікарських засобів та визначення терміну «активний фармацевтичний інгредієнт»); про внесення змін до Закону «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» (щодо функцій уповноваженого органу); про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань соціального захисту військовослужбовців, виплати одноразової грошової допомоги у разі їхньої загибелі (смерті), встановлення їм інвалідності чи часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності; про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо участі в судовому засіданні у режимі відеоконференції; про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про цінні папери; про внесення змін до розділу

ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України (щодо реалізації проекту з будівництва інфраструктурних об'єктів Київського регіону).

Також **Верховна Рада змінила регламент обрання керівництва парламенту.**

За закон проголосувало 255 депутатів. Автор проекту «регіонал» В. Забарський. Суть проекту зводиться до того, що обрання й звільнення Голови Верховної Ради приймається відкритим голосуванням 226 голосами.

Як відомо, досі спікера обирали і звільняли 300 голосами таємним голосуванням.

Голова профільного комітету В. Макеєнко підтримав ухвалення закону в цілому, хоча за словами «бютівця» С. Саса закон у комітеті не розглядався.

Однак, як зазначають оглядачі, це голосування не зможе допомогти «регіоналам» вийти з патової ситуації, оскільки зміни до Регламенту можуть набрати чинності лише після того, як їх підпише Голова Верховної Ради В. Литвин.

Наступне пленарне засідання десятої сесії розпочалось у четвер, 5 липня.

Позиція Президента України: не виключена процедура дострокових парламентських виборів

У зв'язку з подіями у Верховній Раді Президент України В. Янукович переніс свою підсумкову прес-конференцію і провів 4 липня зустріч із керівництвом парламенту та депутатських фракцій. На зустрічі були присутні перший заступник Голови Верховної Ради А. Мартинюк, голова фракції Партії регіонів О. Єфремов, голова депутатської групи «Реформи заради майбутнього» І. Рибаків, голова фракції Народної партії І. Шаров та голова фракції КПУ П. Симоненко, глава Адміністрації Президента С. Львовчкін, представник Президента у Верховній Раді Ю. Мірошниченко, секретар РНБОУ А. Ключев.

«Перш за все, я запросив вас для того, щоб обговорити кризовий стан ситуації в парламенті і що ми будемо робити у такому випадку», – зазначив Президент на початку зустрічі. «Я вважаю, що ми повинні зробити все, щоб парламент працював

надалі. Закінчити цю сесію і, безумовно, розпочати роботу сесії у вересні цього року. Це головне завдання», – наголосив глава держави.

В. Янукович не виключив, що у разі якщо не вдасться стабілізувати роботу парламенту, «треба буде переходити до процедури дострокових парламентських виборів».

«Але я вважаю, що перш ніж починати цю процедуру, ми повинні вичерпати всі наші можливості. Повинні бути проведені переговори у фракціях між депутатами, безумовно, повинні бути переговори з керівниками фракцій опозиції і також з Головою Верховної Ради», – зазначив Президент. «Я вважаю, поки ми не пройдемо цей процес, ми обговорювати будь-які інші питання не можемо», – додав він.

На переконання глави держави, якщо парламент сьогодні здатний працювати, всі переговори потрібно проводити в перервах, рухаючись уперед по порядку денному.

«Я ніколи не втручався і не втручаюсь в роботу Верховної Ради», – сказав Президент. «Але я зацікавлений у цілому в стабільності ситуації у країні. Тому я ніяких висновків зараз не хочу робити попередніх щодо процедури прийняття вчора закону про засади державної мовної політики», – зазначив В. Янукович.

За словами Президента, він, безумовно, вивчатиме цю ситуацію та проводитиме експертизу закону. «Все, що належить до повноважень Президента в цих питаннях, – я їх буду використовувати повністю. Тільки після того як я вивчу всі ці питання, я буду мати можливість висловлювати свою точку зору і, відповідно, приймати певні рішення», – наголосив глава держави.

Позиція Прем'єр-міністра України: голосування легітимне

Прем'єр-міністр Україна М. Азаров вважає, що прийнятий Верховною Радою закон про основи державної мовної політики покращує законодавчу базу забезпечення прав і свобод людини в Україні.

«Парламент абсолютно легітимно прийняв європейський закон, який, нарешті, забезпечує право громадян на спілку-

вання рідною мовою – право, закріплене ст. 10 Конституції України», – заявив глава уряду.

Він підкреслив, що для європейських країн нормою, яка не підлягає сумніву, є забезпечення права національних меншин говорити рідною мовою в усіх ситуаціях і в усіх регіонах.

З набранням чинності закону про основи державної мовної політики така ж правова практика діятиме в Україні.

У той же час М. Азаров відкидає спекуляції щодо будь-якого обмеження або ущемлення української мови. «Українська мова захищена Конституцією як державна мова. Це факт абсолютний, незмінний і безперечний», – заявив він.

Прем'єр-міністр підкреслив, що під час дискусії щодо закону про регіональні мови опозиція зайняла абсолютно деструктивну позицію ігнорування прав та інтересів більше половини громадян України.

Опозиція намагалася перешкоджати не тільки прийняттю, але навіть обговорення законопроекту силовими методами.

«Блокування трибуни, напад на авторів законопроекту і їх прихильників, залякування, заклики до силового протистояння, спекуляції замість аргументів: подивіться, який арсенал задіяла опозиція, відкинувши всі демократичні принципи, – підкреслив М. Азаров. – Як ці люди можуть декларувати європейський вибір, якщо відкидають європейські демократичні цінності? Які вони демократи? Годі збагнути».

Прем'єр-міністр М. Азаров підкреслив, що уряд України і очолювана ним Партія регіонів, яка проголосувала за європейську мовну політику, захищатиме права всіх громадян України, незалежно від того, якою мовою вони говорять, якої вони національності і які політичні сили підтримують.

Суспільний резонанс: відозви, акції та торговельний бойкот

Ухвалення «мовного» законопроекту спричинило значний суспільний резонанс. Всеукраїнське об'єднання «Свобода» оголосило національну мобілізацію, щоб дати «відсіч агресорам». Лідер «Свободи» О. Тягнибок закликав громадськість збиратись у **Києві** біля Українського дому. Із вечора 3 липня

там розпочалася безстрокова акція протесту проти прийняття закону. Кілька нардепів-опозиціонерів оголосили голодування. Вони вимагають від спікера парламенту і Президента не підписувати закон, ухвалений, на їхню думку, із грубими порушеннями цілої низки норм Регламенту Верховної Ради.

Пізніше навколо голодуючих стали збиратися представники патріотичних партій та активісти громадських організацій. Відбулися сутички протестантів з бійцями спецпідрозділу міліції «Беркут».

Лідер партії УДАР В. Кличко приїхав підтримати акцію на захист української мови і виступив на сходах Українського дому з закликом розпустити Верховну Раду. Він також закликав Президента В. Януковича накласти вето на Закон «Про засади державної мовної політики».

На запитання журналістів чи залишатиметься він на акції на всю ніч, В. Кличко запевнив: «Залишатимуся до ранку».

ЗМІ інформують про початок акцій протесту проти «мовного» закону в регіонах України.

У **Полтаві** близько 200 осіб – представників партій УДАР, «Батьківщина», «Фронт змін» і ВО «Свобода» – пікетували будівлю Полтавської облдержадміністрації на знак протесту проти ухвалення Закону «Про основи державної мовної політики». Учасники акції розбили наметове містечко, у руках вони тримали транспаранти з написами «Полтава – за українську мову».

У **Львові** наметами заблокували головний вхід до приміщення облдержадміністрації і не пропускали туди керівництво області. 4 липня на позачерговій сесії Львівської обласної ради депутати ухвалили відозву до українського народу щодо мовного законопроекту Колесніченка – Ківалова. За відповідний документ проголосувало 67 із 68 депутатів, повідомляє прес-служба облради. «Звертаємося до Президента України, Генеральної прокуратури України, Служби Безпеки України зупинити брутальний процес руйнування основи Української держави. Вимагаємо від керівників обласних і районних державних адміністрацій дати публічну оцінку подіям 3 липня, звернутися до Президента України з вимогою

не підписувати українофобський закон або подати у відставку зі своїх посад.

Закликаємо громадськість бойкотувати окупаційні установи, посадовців, членів прорежимних партій, а також бути готовими до виїзду до Києва для участі в акціях протесту та відстоювання своїх прав. Задля власного мовного дому і незалежної соборної Української держави мобілізуймося на безстрокові акції протесту. Зберімося разом, аби засвідчити панування на власній землі, неспинність нашої боротьби та втіленість у власній мові!» – ідеться у відозві.

У Луцьку близько сотні волинських «свободівців» зібралися під стінами обласної адміністрації, аби висловити протест проти «мовного» закону.

Депутати **Івано-Франківської** міськради ухвалили рішення про національну мобілізацію. На знак протесту проти «мовного» законопроекту народні обранці відкрили безстрокову сесію, яку планують продовжити 5 липня в Києві. Про це повідомляє прес-служба Івано-Франківської міськради.

«Після прийнятого у вівторок законопроекту «Про засади державної мовної політики» в Івано-Франківську на вимогу більшості депутатів скликано позачергову сесію міської ради. До самоорганізованого громадою мітингу під стінами ОДА долучилися 48 міських обранців, які і відкрили безстрокову сесію, яка уже 5 липня матиме продовження у столиці України – Києві», – ідеться в повідомленні прес-служби.

У Харкові проти мовного закону протестували з півсотні «свободівців», пізніше до них доєдналися ще два десятки захисників української мови.

У Донецьку біля будівлі обласної адміністрації пройшов мітинг проти закону про основи державної мовної політики. В акції протесту взяли участь понад 100 осіб. Активісти тримали партійні прапори «Фронту змін», УДАРу та Всеукраїнського об'єднання «Свобода».

У Запоріжжі націонал-патріотичні організації зібралися під будівлею обласної ради на підтримку державної мови, проте акцію було перервано правоохоронними органами.

У Черкасах на Соборній площі опозиційні партії та громадські організації розгорнули наметове містечко, де мають намір проводити безстрокову акцію проти мовного закону.

У Чернігові розпочалася безстрокова акція протесту на підтримку української мови. Намети в сквері навпроти будівлі облдержадміністрації встановили представники політичних сил «Фронту змін», партії УДАР та Об'єднаної опозиції «Батьківщина». Акцію підтримали активісти ВО «Свобода». Учасники акції протесту включають записи українських пісень, тримають плакати з цитатами українських класиків про мову. А також розпочали збір підписів за скасування прийнятого Верховною Радою України «Про основи державної мовної політики».

У Дніпропетровську розпочалася безстрокова акція протесту «Захистимо українську!». Понад 100 прихильників національно-демократичних сил в середу провели мітинг на захист української мови. На мітингу керівники та активісти дніпропетровських обласних організацій партії «Наша Україна», Української народної партії, Конгресу українських націоналістів, ВО «Свобода» ухвалили рішення про початок безстрокової акції протесту «Захистимо українську!» з вимогою зупинити остаточне ухвалення Закону «Про основи державної мовної політики», проголосованого в парламенті «з блюзнірським ігноруванням Регламенту та Конституції».

Із відозвою до народу України звернулася **Національна спілка письменників України**. «Ми закликаємо всіх, хто вважає себе опозиційними демократичними силами у парламенті, а також тих, у кого є рештки розуму, честі та совісті, на знак протесту проти беззаконня та свавілля режиму Януковича скласти депутатські повноваження. Ви маєте шанс увійти в історію, як люди, що поставили національні цінності вище власних і вузькопартійних інтересів.

Ми оголошуємо загальну мобілізацію всіх інтелектуальних сил України – письменників, учителів, лікарів, учених, представників духовенства та зрештою всіх, кому дорога наша земля, і закликаємо вас стати в обороні України», – ідеться у зверненні.

Зміст «мовного» законопроекту є прикладом фальшивої законотворчості, яка не вирішує жодної принципової мовної проблеми в Україні і не дбає про мовні запити національних громад. Про це йдеться у заяві **Ініціативної групи «Першого грудня»** у зв'язку з подіями 3 липня у Верховній Раді.

Учасники ініціативи закликають «кожного українського громадянина висловити свій протест і осуд». А політиків просять оскаржити схвалене 3 липня рішення в судовому порядку.

«Ми не приймаємо “мовний” заколот. Ми засуджуємо злочинців, які вчинили його всупереч закону і моралі», – ідеться в заяві. Підписанти також вказали, що вони очікують, що Президент і Голова Верховної Ради, усвідомлюючи можливі загрози, застосують свої повноваження, щоб не допустити введення проголосованого документа у формальну дію.

Дане звернення підписали: В. Брюховецький, Б. Гаврилишин, С. Глузман, В. Горбулін, кардинал Любомир Гузар, І. Дзюба, М. Маринович, М. Попович, Є. Сверстюк, В. Скуратівський та І. Юхновський.

Глави деяких українських церков закликають Президента В. Януковича не підписувати Закон «Про засади держаної мовної політики» як такий, що розколює країну. Про це йдеться у відкритому листі глав церков і релігійних організацій до Президента щодо мовного питання. «Ми наполегливо закликаємо вас не підписувати вибухонебезпечний мовний законопроект № 9073, накласти на нього вето і повернути до Верховної Ради для справжнього повноцінного розгляду та вироблення збалансованого рішення», – звернулися церковники до В. Януковича.

Лист підписали патріарх Філарет, предстоятель Української православної церкви Київського патріархату; Святослав, верховний архієпископ Києво-Галицький Української греко-католицької церкви; єпископ Маркіян Трофим'як, керуючий справами Римсько-Католицької церкви в Україні та ін.

Лідер меджлісу кримськотатарського народу, депутат НУ – НС М. Джемільов вважає «мовний» закон неприйнятним для кримських татар. «Для нас цей закон неприйнятний. Ми розглядаємо себе як корінний народ України, і ситуація з

кримськотатарською мовою не повинна залежати від чисельності (його носіїв)», – сказав М. Джемільов.

Глава меджлісу заявив також, що в законі мало бути передбачено закріплення підсумків «злочинної мовної політики, яка була в Радянському Союзі щодо української мови, у результаті якої в багатьох регіонах переважає російська».

За його словами, якщо російська одержить особливий статус у регіонах України, то в етнічних українців не буде стимулу вивчати рідну мову. «Не буде цього стимулу і в кримських татар, оскільки вони володіють російською мовою не гірше за самих росіян», – сказав М. Джемільов.

Він заявив також, що посилення на Європейську хартію про мови національних меншин не обґрунтовані, оскільки вона спрямована на захист мов, які перебувають під загрозою. «Російській мові нічого не загрожує», – сказав М. Джемільов (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* (www.rada.gov.ua). – 2012. – 3,4.07; *Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 4.07; *Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 4.07; *ICTV* (<http://fakty.ictv.ua>). – 2012. – 3.07; *Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 4,5.07; *Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 4.07; *News.ru* (<http://news.ru.ua>). – 2012. – 4.07; *Gazeta.ua* (<http://gazeta.ua>). – 2012. – 4.07; *BBC Ukrainian* (www.bbc.co.uk/ukrainian). – 2012. – 4.07).

Ставлення громадськості: мовний закон – передвиборний крок влади.

За результатами опитування, проведеного фахівцями **Центру Разумкова** 16–25 червня 2012 р. в 132 населених пунктах у всіх регіонах України, 65 % українців вважають мовний закон передвиборним кроком влади.

23,9 % жителів України схвалюють надання російській мові статусу другої державної.

25 % хочуть, щоб російська мала статус офіційної мови лише в деяких регіонах, а 43,6 % виступають за те, щоб єдиною державною мовою залишалася українська.

Згідно з результатами дослідження, 2 % респондентів вважають, що російська повинна бути єдиною державною мо-

вою, українська – офіційною, а 0,4 % хотіли б, щоб російська була єдиною офіційною і державною мовою.

24 % опитаних відзначили, що внесення Партією регіонів законопроекту, який розширює сферу застосування російської мови, є проявом турботи про російськомовне населення.

Разом з тим 65,1 % українців вважають, що це є лише передвиборним кроком з метою підвищення популярності серед виборців (так вважає більшість опитаних – від 52 % на сході до 79 % на заході).

У регіональному розрізі думки українців істотно різняться. Більшість жителів західних і центральних регіонів (84,4 % і 60 % відповідно) висловлюються за те, щоб єдиною державною була українська, а відносна більшість жителів Сходу і Півдня (40,4 % і 48 % відповідно) схвалюють ідею введення другої державної мови (*ICTV (<http://fakty.ictv.ua>). – 2012. – 4.07*).

Водночас, за даними результатів соціопитування, проведеного з 23 травня по 1 червня **Київським міжнародним інститутом соціології (КМІС)**, більшість українців (65 %) підтримують надання російській мові і мовам національних меншин офіційного статусу в тих регіонах України, де більшість населення (50 % або більше) цього хоче.

Згідно з результатами опитування, лише 27 % респондентів не підтримують надання статусу офіційного російській мові. Відповідаючи на питання про те, яким має бути статус російської мови в Україні, і вибираючи з трьох запропонованих варіантів відповіді, 19 % опитаних сказали, що російську мову треба виключити з офіційного спілкування по всій території України; 48 % вважають, що російську мову треба зробити другою офіційною в тих місцевостях, де більшість населення цього хочуть; 26 % опитаних вважають, що російську мову треба зробити другою державною на всій території України.

Більше третини опитаних (36 %) вважає, що Українська держава повинна забезпечувати можливість здобування шкільної освіти російською мовою на всій території України; 45 % респондентів вважають, що таке право повинне забезпечуватися в тих місцевостях, де більшість населення цього хочуть; 14 % опитаних думають, що держава взагалі не повинна забезпечувати таку можливість.

Кожен другий українець (50 %) вважає, що російську мову і літературу, як окремі предмети, треба викладати у всіх школах України, як російсько-, так і україномовних; 42 % вважає, що ці дисципліни мають бути предметами на вибір – ті учні, які хочуть, можуть їх вивчати; 4 % вважають, що російську мову і літературу взагалі не потрібно викладати як окремі предмети.

Кожен третій українець (35 %) погоджується, що вивченню російської мови в україномовних школах повинна приділятися така ж кількість часу, як і на вивчення української мови; 37 % – що менше, ніж на вивчення української мови, але більше, ніж на іноземні мови (англійський, німецький та інші); і 22 % – що повинен виділятися такий же або менший об'єм часу, ніж на вивчення іноземних мов (англійську, німецьку та ін.).

За повідомленням «Української правди», В. Медведчук у пресі повідомив, що опитування КМІС проводилася на замовлення організації «Украинский выбор», яку очолює сам В. Медведчук. Водночас у прес-релізі КМІС не йдеться про те, на чие замовлення проводилось опитування (*inoСМИ.ru* (www.inosmi.ru). – 2012. – 3.07).

Експертна думка: за прийняттям закону – передвиборна технологія і Путін

Керівник Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко:

– Дуже був потрібен результат. Чекати вони не стали. Партія регіонів – це партія російськомовних. Таким чином, вони хочуть повернути хоча б частину своїх розчарованих виборців. І восени ми побачимо другу серію – коли цей закон буде втілюватися в життя рішеннями місцевих рад, вже напередодні виборів. Скоріше за все, Президент підпише цей закон. А от після виборів я не виключаю повторення історії з законом про Червоний прапор. Мовний закон може бути скасований як неконституційний рішенням Конституційного суду. Підстави для цього знайти буде не так уже й важко (*Gazeta.ua* (<http://gazeta.ua>). – 2012. – 4.07).

Глава Агентства моделювання ситуацій В. Бала:

– Для Президента найкращий вихід із ситуації, що склалася, – відправити «мовний» законопроект на доопрацювання. Особливо враховуючи, що прийнятий він був у тій же редакції, що і в першому читанні, і поправки до нього не були враховані. А якщо Президент закон все ж підпише, то про перемогу в президентських виборах у 2015 р. він може забути (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2012. – 3.07).

Київський експерт-політолог О. Палій:

– Мета Партії регіонів – спровокувати ворожнечу і розкол у суспільстві і продовжувати грабіж обох його частин за принципом «розділяй і володарюй». Партія регіонів своїми грубими діями у ставленні до державної власності і прав людини сильно радикалізує суспільство. Існує небезпека того, що відповідні радикальні дії будь-якої політичної сили можуть здатися суспільству найбільш адекватними (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 4.07).

Директор Інституту глобальних стратегій В. Карасьов:

– Швидше за все, цей закон буде підписаний. Якщо В. Янукович його ветоє, він ризикує стати ворогом здебільшого російськомовних громадян України. Але головне не це. Він може стати ворогом Кремля, оскільки Кремль, нове російське керівництво схвалило цей закон устами глави Адміністрації президента РФ Сергія Іванова. Українське керівництво сподівається, що, прийнявши цей закон, Україна зможе отримати знижку на російський газ. Тобто ми маємо не просто увалення закону, а чергову операцію в стилі Харків-2 – газ в обмін на мову (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2012. – 3.07).

Вступне слово Президента України для підсумкової прес-конференції

Шановні журналісти!
Дорогі співвітчизники!

Хочу подякувати кожному, хто долучився до підготовки та проведення Євро-2012. Українці перевершили всі очікування і показали себе як гостинні, привітні та щирі люди. Україна достойно склала іспит на право проведення футбольної першості. Цього літа Київ, Донецьк, Харків та Львів, а також наші футбольні міста-побратими в Польщі, стали справжніми футбольними столицями Європи. Україна на справі довела, що спрможна проводити заходи світового рівня. На вулицях міст, що приймали чемпіонат, панувала атмосфера братства та єднання. Це було дійсно футбольне свято, яке об'єднало державу.

Стадіони в Україні та Польщі, за даними УЄФА, відвідали понад 1 млн 400 тис. глядачів. Це – рекорд в історії чемпіонатів Європи. В Україну завітали близько 1 млн 800 тис. туристів. Це – наш особистий рекорд.

Євро-2012 переконало весь світ у тому, що українці – відкриті та толерантні, а Україна – сучасна держава, в якій люди почувають себе безпечно. Чемпіонат відбувся, і це стало успіхом нашої країни.

Ми зробили надзвичайні інвестиції в сучасну спортивну, дорожню, транспортну та готельну інфраструктури, які залишилися для нашої держави. Таких інвестицій у країну, у її майбутнє не було за всі роки незалежності. Це – перший результат інтеграції України в Європу, перетворення України у сучасну європейську націю.

Українське небо стало ближчим для літаків з усього світу. У міжнародних аеропортах «Бориспіль», «Донецьк», «Львів» та «Харків» збудовано та реконструйовано перони та стоянки для повітряних суден. У «Борисполі» відкрито нові термінали, зведені нові аеровокзали у Львові та Донецьку.

Київ, Донецьк, Львів, Харків, Одеса та Дніпропетровськ отримали нові стадіони, які здатні проводити масштабні спор-

тивні змагання та масові заходи. Сучасні транспортні артерії зв'язали українські міста і дали поштовх для розвитку економіки.

Проведення Євро-2012 дало нашій країні неоціненний досвід підготовки та проведення заходів світового масштабу, у тому числі – і в плані дотримання безпеки та порядку.

Це свято футболу стане найкращою візитівкою України для запрошення в нашу країну туристів та залучення нових інвестицій для подальшого розвитку. Євро-2012 зламало багато стереотипів, які вибудовували довкола нашої країни деякі світові мас-медіа, і показало всьому світу привітну, сучасну, безпечну Україну. Успішне проведення Чемпіонату стало для українців іще одним приводом для того, щоб справді пишатися своєю державою. Я щиро вірю, що той порив, який об'єднав Україну в підготовці до футбольного свята, знайде своє продовження в подальшій модернізації нашої країни.

Шановні співвітчизники!

Навесні, у березні, ми почали масштабний проект – упровадження соціальних ініціатив. Ми маємо чітко усвідомлювати, що сьогодні Європа і світ загалом переживають значну фінансово-економічну кризу, і це впливає і на нашу країну. На цьому тлі влада робить усе для того, щоб люди себе почували захищеними. Забезпечити майбутнє людей у ці непрості часи – першочерговий обов'язок влади, і вона цей обов'язок виконує.

Підвищення зарплат, підвищення соціальних виплат та пенсійного забезпечення, створення нових робочих місць – це ті завдання, які я поставив уряду для впровадження головних принципів соціальної політики.

Розпочаті два роки тому реформи нині дали можливість посилити соціальний захист тих верств населення, які найбільше його потребують. І сьогодні ми вже можемо підвести ризику під першими результатами цієї роботи.

Якщо на початку 2009 р. в Україні було майже 10 млн 300 тис. пенсіонерів, які отримували пенсію менше ніж 1 тис. грн, то сьогодні нам вдалося знизити цей показник до 3 млн 700 тис. Із

1 травня в середньому на 120 грн зріс середній розмір пенсій. І тепер середня пенсія сягнула майже 1 тис. 400 грн. Влада підвищила пенсійні виплати учасникам війни та членам сімей померлих інвалідів війни. Держава планує продовжувати підвищувати ці виплати й надалі. Підвищені пенсії за вислугу років колишнім військовослужбовцям, особам начальницького і рядового складу. У середньому це підвищення становитиме 630 грн. Таку доплату отримує 470 тис. осіб. На понад 700 грн підвищуються в цьому році пенсії з інвалідності колишнім військовослужбовцям, особам начальницького та рядового складу. Вже з липня їхня пенсія збільшена на 228 грн. Також підвищені пенсії у разі втрати годувальника – колишнього військовослужбовця. Тих, хто отримує такі пенсії, у нас майже 100 тис. Протягом року пенсія для них буде збільшена майже на 330 грн.

Із 1 липня влада підвищила державну соціальну допомогу дітям, пенсіонерам та інвалідам із малозабезпечених сімей. Для дітей вона відтепер становить не 50, а 75 % прожиткового мінімуму, а для пенсіонерів та інвалідів цей показник доведений до 100 %. На кінець цього року 80 % дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, будуть перебувати у сім'ях громадян. Цифри наглядно показують, що нам вдається переломити ситуацію в цій чутливій сфері. Це доводить те, що українські громадяни разом з державою проявляють свою турботу та відповідальність за майбутнє нації.

На 70 % зросло цього року фінансування забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації та сягнуло 614,3 млн грн. Саме 2012 р. став роком значного збільшення цих видатків. Цього року влада також відновила виплати вкладникам «Ощадбанку» СРСР, і цей процес триватиме й надалі.

З 1 липня підвищені прожитковий мінімум, мінімальна зарплата та мінімальні пенсії.

Це вже не обіцянки. Це – конкретні результати. Українська держава стає соціальною, такою, що піклується про кожного свого громадянина. Країна поступово змінюється, вона стає по-справжньому європейською.

Позитивні зміни відбуваються і в напрямі покращення обслуговування громадян з боку державних органів. Наша мета – підвищення якості та доступності адміністративних послуг для українців, організація такої роботи, яка зменшить корупційний фактор.

Ці зміни йдуть не так швидко, як би хотілося, але перші результати вже є. Так, уже сьогодні на третину скорочено кількість платних адміністративних послуг центральних органів виконавчої влади. На 44 % скорочено переліки платних господарських послуг, скасовано необхідність надання 180 документів при одержанні 73 адміністративних послуг.

Прийнятий Закон України «Про адміністративні послуги» унормовує дії чиновників при наданні послуг громадянам таким чином, щоб уникнути навіть можливості вимагання хабарів.

Влада створює відкриті та прозорі центри послуг, у яких люди в найкоротші терміни отримують послуги як органів виконавчої влади, так і органів місцевого самоврядування. Уже нині створений та розпочав роботу 71 такий центр, зокрема, у Вінниці, Дніпропетровську, Івано-Франківську, Києві, Донецьку, Кіровограді, Львові, Луганську, Сумах, Харкові, Запоріжжі, Одесі, Сімферополі. До кінця року такі центри будуть відкриті в Севастополі, Рівному, Чернігові, Ужгороді, Черкасах, Чернівцях, Луцьку, Тернополі, Хмельницькому.

Підвищення соціальних стандартів забезпечується не тільки зростанням виплат, але й розширенням доступу людей до отримання необхідної їм підтримки. Держава має дійти до кожного громадянина, який потребує соціального захисту, та надати його вчасно. Сьогодні впроваджуються єдині стандарти за принципом «єдиного вікна», якими у більшості випадків передбачено для отримання соціальної підтримки заповнити лише одну заяву. У результаті запроваджених змін зникли черги, які були символом соцзабезів та відділень Пенсійного фонду.

У віддалених регіонах організовано виїзну роботу соціальних служб через «мобільні соціальні офіси». Люди, що проживають у сільській місцевості, можуть на місці оформити документи на надання соціальної допомоги, отримати будь-яку інформацію стосовно соціальної допомоги від держави.

Крім цього, закладено підвалини нової системи надання соціальних послуг. Відбувається системний моніторинг соціальної ситуації: до розгляду береться кожен проблемний випадок, і розробляються профілактичні заходи з запобіганням виникнення проблем у майбутньому.

Соціальні ініціативи доповнюються і нашими практичними кроками щодо розвитку економіки.

Все ще непросто просуваються процеси дерегуляції. Нам потрібно привести до тями людей у погонах, зменшити тиск на середній та малий бізнес. Разом з тим, нам потрібно розвивати реальний сектор економіки.

Ефективна промислова політика, розвиток внутрішнього ринку, зміцнення підприємництва, послідовне імпорто-заміщення в тих секторах, де ми можемо виробляти продукцію та послуги самостійно, – це ті пріоритетні завдання, які дають змогу нам забезпечити якісне економічне зростання.

Але реальний сектор – це не лише доходи бюджету. Насамперед це утвердження економічної незалежності, високопродуктивних робочих місць й гідних доходів громадян, економічної стабільності у країні.

В умовах глобальної кризи, яка охопила вже всю Європу і створює ризики навіть для нових центрів зростання, таких, наприклад, як Китай, саме виробництво та внутрішній ринок дадуть змогу Україні вийти з цієї «кризової смуги» з мінімальними втратами.

Те, що ми втрачаємо на зовнішніх ринках у цих непростих умовах, маємо наверстати за рахунок розвитку внутрішнього ринку. А роботи тут більше ніж достатньо – потребує глибокої модернізації інфраструктура країни, житлово-комунальне господарство, транспортна галузь. Саме внутрішній попит та стимулююча політика держави мають, як то кажуть, «завантажити» нашу промисловість новими замовленнями.

Шановні громадяни України!

Ми багато зробили за останні півроку, продовжуючи розпочату раніше модернізацію у всіх сферах життя країни. І в то-

му числі – в напрямі гуманізації нашого законодавства, упроваджуючи європейські принципи правосуддя.

Однією з найважливіших для розвитку країни перемог я назвав би прийняття Кримінального процесуального кодексу. Цей Кодекс не просто ліквідує застарілу радянську систему правосуддя, він принципово змінює ставлення держави до свого громадянина. З початком дії Кодексу у кримінальному провадженні будуть забезпечені рівність та змагальність сторін. Буде зменшено бюрократичні процедури, обмежено випадки утримання під вартою, введено нові заходи, що не пов'язані із обмеженням свободи особи.

Схвалення нового КПК позитивно оцінили експерти Ради Європи. Сьогодні ми сподіваємося на допомогу Європи у навчанні наших кадрів та реалізації структурних змін у системі кримінальної юстиції. У відповідність до європейських стандартів приведено вітчизняне законодавство, що встановлює кримінальну відповідальність у сфері економіки та господарської діяльності. Парламент прийняв президентський законопроект про посилення гарантій незалежності судів. Він спрямований на те, щоб не допустити втручання органів прокуратури у діяльність судів.

Триває системне реформування антикорупційного законодавства відповідно до європейських стандартів. Мною затверджено Порядок організації проведення спеціальної перевірки відомостей щодо осіб, які претендують на посади в органах влади. Відтепер до призначення на посади не будуть допущені особи, які притягнуті до кримінальної відповідальності або подали недостовірні відомості у деклараціях.

За останні півроку також розпочався важливий суспільний процес налагодження активного діалогу влади з громадянським суспільством. У березні цього року затверджено Стратегію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства.

Нещодавно, 20 червня, відбулася ще одна історична подія – перше засідання Конституційної асамблеї, органу, який покликаний розробити проект якісного оновлення Основного закону держави.

Мета конституційної модернізації – утвердження Конституції України, яка має стати сучасним загальнонаціональним політико-правовим суспільним договором, що буде сприйнятий та підтриманий українським народом.

До роботи у Конституційній асамблеї залучені провідні українські вчені, представники громадянського суспільства. До роботи запрошені депутати та представники провідних позапарламентських політичних партій.

Пропозиції опозиційним політичним силам щодо участі в роботі Конституційної асамблеї залишаються відкритими протягом усієї її діяльності. Ще раз пропоную опозиції піднятися над вузькополітичними партійними інтересами і в питанні розвитку України не керуватися лише майбутніми парламентськими виборами.

Шановні співвітчизники!

30 березня цього року був парафований важливий документ – Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Ніколи наша держава не наближалася так близько до своєї історичної мети.

Упевнений, із часом ця Угода набере чинності. Адже українці під час Євро-2012 ще раз довели своє право називатися європейцями. Вони продемонстрували світові толерантність, мудрість та націленість на позитивні зміни. Оптимізм, підкріплений результатами попередньої роботи, і є нашим рушійним механізмом у побудові сучасної, конкурентоспроможної держави.

А втілення європейських цінностей та стандартів у всі сфери життя українців, у першу чергу – заради кращого майбутнього України, залишається нашим дороговказом (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 4.07).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб.

Перспективи подолання кризових явищ у європейській економіці в контексті рішень саміту «Великої двадцятки»

18–19 червня у мексиканському місті Лос-Кабос відбувся саміт «Великої двадцятки» (G20). Лідери двадцяти найбільших економік світу сфокусували свою увагу на борговій кризі, що захоплює євროзону.

Як відомо, занепокоєння можливостями кризи державних запозичень низки європейських країн почало поширюватися серед інвесторів у другій половині 2009 р. і значною мірою зросло на початку 2010 р. Зокрема, кризові явища поширилися серед таких країн євросони, як Греція, Ірландія, Італія, Іспанія та Португалія.

У травні 2010 р. у центрі уваги всього світу опинився грецький державний борг. До того імітація зростання економіки Греції була організована частково через проведення літньої Олімпіади 2004 р. Маючи за мету профінансувати одноразову подію, уряд Греції розширив запозичення та витрачав гроші на будівельні та інфраструктурні проекти в середині країни. Більшість із витрачених державою коштів іще кілька років (2005–2007 рр.) циркулювали країною, даючи спотворене відчуття здорової та зростаючої економіки.

Після приєднання Греції до євросони витрати в державному секторі радикально зросли. Зарплати бюджетників, скажімо, зросли на 50 % між 1999 та 2007 р. – це зростання було набагато вищим порівняно з будь-якою іншою країною євросони. Водночас надходження до бюджету не зростали, головним чином через значний рівень ухиляння від сплати податків. Таким чином, після багатьох років перевитрат, дефіцит грецького державного бюджету вийшов з-під контролю. Рівень

державного боргу сягнув такої межі, що Греція була вже не в змозі сплачувати свої борги і була змушена звернутися за допомогою до європейських партнерів та Міжнародного валютного фонду, просячи нові великі за обсягами кредити.

У травні 2010 р. Євросоюз та МВФ надали 110 млрд євро Греції, аби вона могла обслуговувати свій борг. Але незабаром стало зрозуміло, що цих коштів недостатньо. Відтак на початку 2012 р. був узгоджений другий пакет фінансової допомоги у розмірі 130 млрд євро.

На додаток до цих двох великих позик, які надаються Греції порціями, переважна більшість приватних кредиторів, які раніше позичили гроші Афінам, погодилися списати більше половини всього обсягу грецьких боргів. Вони також погодились і на те, аби замінити нинішні кредити новими з нижчою відсотковою ставкою.

Успішна реструктуризація стала певним перепочинком як для Євросоюзу, так і для Греції. Однак, надаючи допомогу, ЄС та МВФ зажадали від Греції запровадити суворі заходи економії включно зі скороченням бюджетних витрат, збільшенням податків, а також наполягали на проведенні реформ ринку праці та пенсійної системи. Ці заходи мали руйнівний вплив і на без того кволе грецьке економічне одужання: згідно з попередніми офіційними оцінками, за I квартал 2012 р. економіка Греції впала на загрозливі 6,2 %. Зростає безробіття, що досягло рекордного рівня – 21 % економічно активного населення. Спад виробництва триває вже четвертий рік поспіль, відбувається вимушене скорочення бюджетних місць, триває відплив капіталу за кордон. До кінця поточного року ВВП Греції, за прогнозами, знизиться на 7 %. Без економічного підйому Греція не може збільшити надходження до бюджету і відтак має покладатися на кредити, аби сплачувати зовнішні борги.

Ряд негативних сценаріїв щодо розвитку ситуації в Афінах експерти висунули напередодні парламентських виборів у Греції навесні 2012 р. Припускали відмову Афін від курсу на заощадження, припинення міжнародних кредитів, вихід Греції з євросони, поширення кризи на інші країни. Однак перемога проєвропейської консервативної партії «Нова демо-

кратія» дала підстави для обережного оптимізму, хоча мине ще чимало часу, доки перебуванню Греції у єврозоні нічого не загрожуватиме, вважає В. Франц, президент Центру європейських економічних досліджень у Мангеймі. «Усе тепер залежить від того, чи Греція одержить дієздатний уряд. Це буде нелегко».

Але перед тим, як переглядати плани, потрібно почекати конкретних дій від Афін, вважає В. Франц: «Наприклад, можна зробити гнучкішим ринок товарів і послуг, а також ринок праці, щоб полегшити доступ до певних професій». Або запровадити таку податкову систему, щоб ті, хто найбільше заробляють, змушені були платити більше, пропонує В. Франц. На його думку, такі кроки дуже легко і швидко здійснити, але часу обмаль. Уже в середині липня державна скарбниця греків спорожніє. Ще через місяць Афіни повинні будуть рефінансувати велику кількість державних облігацій. Якщо доти не буде досягнуто згоди, то Греції загрожує банкрутство.

На думку багатьох економістів, вихід Греції з валютного союзу – це лише питання часу. На переконання президента Інституту економічних досліджень (ifo) в Мюнхені Г. Зінна, тільки вихід з єврозони може допомогти грекам знову звестися на ноги, адже нова стара драхма різко знецінюватиметься. «Це матиме різні наслідки. По-перше, знову приїздитимуть туристи. Потім греки перестануть купувати більше сільськогосподарських продуктів з Франції, ніж вони постачають. Це оживить економіку країни. По-третє, знову повернеться виведений за кордон капітал», – вважає Г. Зінн. Адже нині, за його словами, рятівні дії тримають на штучному рівні ціни на нерухомість та інше майно, а це не може давати стабільність.

Натомість В. Франц побоюється нестабільності для всієї єврозони у тому разі, якщо греки залишаться без євро. «Підрахувати вартість виходу Греції з єврозони практично неможливо. Так само як і вартість її подальшого перебування в ній, коли надходитимуть подальші рятівні кредити». Експерт виступає за подальше перебування Греції у єврозоні, оскільки побоюється «зараження», тобто поширення грецьких проблем на інші країни.

На сьогодні більшість європейських країн обтяжена боргами. Слідом за Грецією був наданий €85 мільярдний рятувальний пакет для Ірландії та €78 мільярдний план по викупу державних боргових паперів Португалії. Усі ці кроки мали зупинити кризу, що розпочалася в Греції та крокувала по всьому континенту.

За статистикою Євростату, у січні зона євро встановила рекорд з безробіття – 10,7 %, а протягом 2012 р. загальний економічний спад єврозони становитиме 0,4 % ВВП. Португалія, Іспанія, Італія вже увійшли в період рецесії, Ірландія, Бельгія і Нідерланди стоять на порозі спаду.

Іспанська влада офіційно попросила у Євросоюзу фінансову допомогу для рекапіталізації своїх банків після того, як міжнародне агентство Moody's знизило рейтинг 28 іспанських банків. За даними ЗМІ, Мадрид попросив у ЄС до 100 млрд євро. Напередодні незалежні аудитори оприлюднили підсумки перевірки, яка показала, що іспанським банкам необхідно 62 млрд євро додаткового капіталу.

За словами директора Центру досліджень європейської політики у Брюсселі Д. Гроса, деякі міністри уряду Іспанії визнали, що криза в країні досягла гігантських масштабів. Четверта економіка єврозони опинилась в ситуації безвиході. Упродовж років Іспанія рухалась шляхом зростання, передовсім завдяки будівельній галузі, що сприяла створенню мільйонів робочих місць. Однак криза на ринку нерухомості викликала низку проблем: безробіття пішло вгору, збільшилась кількість тих, хто не в змозі виплачувати кредити, банківський сектор не втримався під тиском кризи.

Сьогодні Іспанія – яскравий приклад невдачі, що спіткала монопромисловою модель розвитку. Рівень безробіття в Іспанії – найбільший в Європі (22,9 %). Половина безробітних – молодь у віці до 25 років. Банківський сектор нагально потребує рекапіталізації. Ситуація з іспанським боргом – драматична. Колись він був поміж найменших в євроні, але за кілька років зріс до 72 % ВВП.

За останнє десятиліття показник зростання виробництва не сягнув навіть 1 %, хоча зарплати підвищились на 29 %. Зар-

платні відрахунки – поміж найвищих в єврозоні. Що ж до конкурентоспроможності, Іспанія – 30-та у світовому рейтингу, позаду багатьох своїх сусідів. Серед більш-менш успішних галузей виробництва – текстильна промисловість і туризм. Однак їх частка у загальному ВВП – не настільки важлива, щоб рятувати економіку на тлі занепаду.

Після Іспанії допомоги єврозоні попросив Кіпр. Острівна держава, яка 1 липня перебрала на себе головування в ЄС, потребує, за оцінками кіпрських ЗМІ, від 6 до 10 млрд євро. Ідеться передусім про фінансовий сектор країни, який значною мірою пов'язаний з грецькими банками. Банки Кіпру, який, починаючи від 2008 р., входить у єврозону, позичили Греції 25 млрд євро. Через списання боргів Греції у кіпрських банків виникли проблеми. Уряд Кіпру довгий час намагався знайти інші джерела фінансування і навіть у черговий раз попросив кредит у Росії.

Учасники саміту «Великої двадцятки» погодилися, що найбільшу загрозу світовій економіці нині становить саме криза в єврозоні. «Ця криза, – як заявив голова Єврокомісії Ж. М. Баррозу, – найбільша загроза всьому, чого ми досягли у європейському будівництві за останні 60 років. У протистоянні з цією неминучою реальністю зупинка неможлива. Необхідні лише великі прориви вперед. Це, як виглядає, не просто. Це потребує амбіцій, бачення майбутнього та чітко-го визначення далекосяжних реформ».

Про серйозність цієї ситуації говорять рішучі демарші США. Президент Б. Обама упродовж червня неодноразово критикував нерішучість ЄС у боротьбі з борговою кризою, прямо покладаючи провину на європейців за повільне економічне зростання і безробіття в США.

Європа гальмує економічне процвітання Сполучених Штатів Америка, заявив голова Федерального резерву США Б. Бернанке. Посадовець оголосив нові прогнози зростання економіки Америки на поточний та наступний роки. Обидві оцінки скориговані в сторону пониження. Так, у 2012 р. економіка США зросте максимум на 2,5 % проти 3 %, на які розраховували раніше. Очікування на 2013 р. також скоригували

в бік пониження. Замість 3 %, – максимум 2,7. Відповідальні за погіршення, на думку Б. Бернанке, європейські посадовці, тож він закликав їх якомога швидше навести лад в економічному, фінансовому та банківському секторах регіону. Європейські посадовці мають усі можливості, аби швидко та ефективно виправити цю ситуацію.

Криза в ЄС несподівано вийшла на авансцену передвиборної дискусії в США. Після того як консерватори довго звинувачували «соціаліста» Б. Обаму в дотриманні «європейських рецептів», діючий Президент і його команда перехопили ініціативу.

Ось, наприклад, що заявив екс-президент Б. Клінтон на одному з передвиборних заходів у театрі Нью-Амстердам на Бродвеї. «Чому підйом не йде на всю потужність? Бо в Європі справи погані, а республіканський Конгрес в економіці проводить європейську політику. Республіканці хочуть відкинути президента, який намагається проводити економічну політику ХХІ ст., засновану на розвитку і роботі для всіх. Ромні ж говорить “ні”: урізанню і безробіттю просто зараз».

Проте європейські експерти небезпідставно вважають, що посилення на безсилля ЄС дають змогу США відволікати увагу від власних труднощів і нездатності впоратися з дефіцитом бюджету. Держборг США продовжує зростати рекордними темпами, набагато швидше, ніж за часів Буша. А крім того, саме криза єврозони, на думку європейських експертів, гарантує Вашингтону безцінну можливість отримувати фінансування на міжнародних ринках за низькою ціною, оскільки глобальний ринок не може дозволити собі одночасно переживати дві кризи, пов'язані з двома валютами-лідерами.

За ситуації, коли внутрішні економічні проблеми в США погіршуються, безробіття не знижується, потрібен цап відбувайло. І, схоже, таким цапом відбувайлом для США стає Європа.

Європейські політики не залишаються у боргу і вказують Америці на коріння нинішньої кризи. Під час недавнього візиту до Рима Л. Фабіус відверто заявив: «Немає сенсу перекидати м'яч відповідальності. Де почалася фінансова криза? Не в Європі, за нашими даними. “Ліман Бразерс” не італійський банк і не французький».

З іншого боку, небезпека для американських фінансових ринків має і досить реальну основу. Вона обумовлена не стільки катастрофічною ситуацією в Греції, скільки істотним підриванням стабільності всієї зони євро (у разі виходу Греції з єврозони). За оцінками, американські інвестиції в Європі становлять 2,5 трлн дол. Можливий крах єврозони може серйозно вплинути на стабільність американської банківської системи в цілому.

Таким чином, ситуація в маленькій Греції стає тією «банановою кіркою», наступивши на яку, світова фінансова система може не просто втратити рівновагу, а то і просто звалитися. Ось чому ця, здавалося б, локальна навіть для Європи проблема рішуче вийшла на авансцену світової політики.

Першими кроками з подолання кризи в Європі стали прийняті під тиском Німеччини заходи «жорсткої економії», засновані на платформі урізування витрат. Однак після поразки на виборах у Франції Н. Саркозі, який разом з А. Меркель формували загальноєвропейський порядок денний виходу з кризи, у Європі невдоволеність курсом «затягування пасків» посилилася. Усе більше економістів і політиків бачать збитковість підходу, за якого стратегія виходу з кризи базується лише на урізуванні витрат. Економія, що призводить до різкого скорочення попиту, перешкоджає економічному зростанню. Буквально вимирають цілі сектори економіки, послуги яких не мають попиту в умовах схуднення гаманців. Депресія набуває затяжного характеру.

Не меншим економічним злом є і зростаюче безробіття. Воно не лише скорочує обсяг відрахувань, оскільки пропозиція на ринку праці надто перевищує попит, але й різко підвищує градус соціальної напруженості в суспільстві. Зменшення кількості зайнятих скорочує ресурси урядів, знижує ВВП, а також надходження податків.

На думку відомого американського економіста Д. Стігліца, якщо в подібній ситуації продовжувати вимагати подальших урізувань, то економіка європейських країн перетвориться на «собаку, що кусає себе за хвіст». «Ми, американці, добре це знаємо, – заявляє він, – оскільки останнім лідером західного

світу, який намагався здолати рецесію шляхом скорочення витрат, був президент Гувер, який і спровокував Велику депресію».

Європейці заклопотані навіть не падінням рівня життя самим по собі. Їх більше непокоять соціальні наслідки кризи: радикалізація мас і молоді, заміщення традиційних партій крайніми лівими і правими рухами, посилення антиіммігрантських настроїв. Тому все більше європейських політиків схиляються до висновку, що «затягування пасків» потрібно негайно доповнити заходами зі стимулювання попиту й економічного зростання. Неформальним лідером групи країн, незадоволених політикою німецьких консерваторів, став новий президент Франції Ф. Олланд. Його авторитет базується на твердих, чітко аргументованих політичних переконаннях.

Показовою є еволюція позиції такої країни, як Італія. Ще недавно італійський прем'єр М. Монті був одним із найбільш послідовних союзників А. Меркель у підтримці німецьких рецептів лікування єврозони. Проте останнім часом стрімкими темпами відбувається зближення Рима і Парижа. Єдність у питаннях вирішення кризи обидві столиці продемонстрували під час візиту глави французького зовнішньополітичного відомства Л. Фабіуса до Італії 5 червня і переговорів Ф. Олланда і М. Монті 15 червня.

Це зближення істотно змінює європейський політичний пейзаж. Воно тим більш значиме, якщо пригадати, що за часів Берлусконі відносини двох країн тривалий час залишалися досить прохолодними. Тепер обидві сторони виступають єдиним фронтом, а кількість негативних коментарів політики А. Меркель в італійській пресі за лічені тижні зросла у рази.

На думку багатьох авторитетних європейських експертів, порятунок єврозони повинен обов'язково включати три ключові елементи. Це, по-перше, введення загальних правил і спільного контролю за європейськими банками – як великими, міжнародними, так і малими, регіональними.

Другий елемент – створення загальноєвропейського фонду, який міг би проводити інтервенції з рекапіталізації проблемних банків, аби рекапіталізація не лягала важким тягарем ви-

ключно на плечі урядів країн, до яких належать банки. Це, у свою чергу, передбачає деяку форму об'єднання боргів і їх взаємного розподілу між країнами, що дасть змогу більш рівномірно розподіляти і ризики.

По-третє, необхідні гарантії загальноєвропейського рівня, здатні запобігти втечі капіталу з банків периферійних країн у кредитні інститути країн Північної Європи. Головна мета цих «запобіжних» заходів полягає в тому, щоб запобігти взаємному «зараженню» нестабільністю між банківським сектором і сферою суверенного боргу, а також в охолодженні пристрастей на ринках.

Якщо з першою пропозицією Німеччина ще погоджується, то друга і третя до останньої миті викликали в Берліні сильну алергію. Німеччину з її категоричним «ні» підтримують уряди Австрії і країн Скандинавії. Вони побоюються, що на їхні плечі будуть перекладені всі витрати з порятунку проблемних країн, тоді як останні, отримавши бажану допомогу, просто припинять реформи, і реального оздоровлення в податковій і фінансовій сферах не станеться.

Утім, після довгого заперечення можливості якихось коректив у своїй політиці Німеччина висунула нові пропозиції щодо поглиблення фінансової, бюджетної і фіскальної інтеграції всередині ЄС. Запропоновані подальша відмова від суверенітету у фінансовій і бюджетній сферах, розширення повноважень Брюсселя з контролю за держвитратами.

У принципі, уряди інших країн не відкидають такий підхід. Те, що вихід із кризи слід шукати на шляхах поглиблення внутрішньої інтеграції – усім зрозуміло. Проте шлях, пропонує Берліном, вельми складний. Він є традиційним шляхом переговорів про внесення змін до базових договорів ЄС, які кожна країна затверджуватиме – нерідко роками – виходячи з національних процедур, що діють. Не виключено, що доведеться вносити зміни і в конституцію самої Німеччини.

Звуження поля державних повноважень у фінансовій сфері не буде, м'яко кажучи, сприяти подоланню «дефіциту демократії» в ЄС, що став притчею во язицех. Уже сьогодні багато хто ставить питання: який сенс матиме голосування на

національних виборах, якщо такі важливі питання, як оподаткування, держвитрати, пенсії й оплата праці вирішуватимуться не в національних столицях, а в Брюсселі? Таким чином уся процедура розтягнеться на багато років.

Тож напередодні саміту «Великої двадцятки» навіть такі країни, як Японія, Китай, Індія визнали своїм обов'язком посилити тиск на Німеччину. Не випадково і лідер КНР Ху Цзіньтао, і прем'єр-міністр Індії М. Сінгх виступили перед зустріччю «Великої двадцятки» в Лос-Кабосі з критикою Європи, маючи на увазі в першу чергу Німеччину. І якщо Ху Цзіньтао обмежився зауваженням про те, що «глобальна економіка вимушена зіткнутися з нестабільністю через Європу», то індійський прем'єр був категоричніший і закликав Європу «віднайти швидкі рішення, аби країни з ринками, що розвиваються, не потрапили в пастку кризи».

Учасники саміту «Великої двадцятки» у Мексиці висловили тривогу з приводу відсутності видимого прогресу в боротьбі з кризою у євроні. Глава Організації економічного співробітництва й розвитку вважає кризу євроні «найбільшою небезпекою, що загрожує світовій економіці».

Як сказав глава Всесвітнього банку Р. Зелик, «ми чекаємо, коли Європа нарешті скаже нам, що вона збирається робити».

Глава СОТ П. Ламі попередив, що криза євроні уже стає джерелом поширення небезпечної тенденції, зокрема, атмосфера невизначеності сприяє росту протекціонізму, а це, у свою чергу, загрожує вільній торгівлі.

Президент Єврокомісії Ж. М. Баррозу відреагував на ці претензії в достатньо різких висловлюваннях. Він підкреслив, що Європа потерпає радше від глобальних, а не власних проблем. «Відверто кажучи, ми прибули сюди не для того, щоб вислухувати наставлення з приводу демократії або економіки», – сказав глава Єврокомісії журналістам, додавши, що він очікує від лідерів «Великої двадцятки» підтримки та довіри до тих кроків, що їх уже зробила Європа.

Суперечка щодо правильного шляху подолання європейської боргової кризи продовжилася і на саміті «Великої двадцятки». Зокрема, каменем спотикання стала ідея єврооблігацій,

на запровадженні яких наполягає Єврокомісія. А. Меркель стверджує, що «вони не сприятимуть зростанню». Цю позицію поділяють Фінляндія, Нідерланди, Швеція. Однак більшість країн підтримує ідею. «Я поважаю точку зору пані Меркель, коли вона каже, що єврооблігації самі по собі не є інструментом зростання. Проте за певних умов вони можуть сприяти зростанню. Отже, наша дискусія триватиме», – зазначив Ф. Олланд. Перспективи єврооблігацій погоджено обговорити під час саміту ЄС 28 і 29 червня.

На саміті «Великої двадцятки» було прийнято багато важливих рішень. Виступаючи на підсумковій прес-конференції, президент Мексики Ф. Кальдерон заявив, що форум можна вважати досить успішним. За його словами, під час форуму були намічені конкретні заходи щодо подолання кризи в єврозоні. Серед іншого члени «Великої двадцятки» прийняли рішення про виділення додатково понад 450 млрд дол. Міжнародному валютному фонду (МВФ) для розширення його можливостей у протидії кризам та їх запобіганню. Найбільші внески виділить Японія – 60 млрд дол., Німеччина – 54,7, Франція – 41,4. Також кошти виділить Китай і Росія в розмірі 43 і 10 млрд дол. відповідно. Глава фонду К. Лагард заявила: «Дані ресурси створюються для запобігання кризам та фінансування потреб держав-членів МВФ. Вони будуть використовуватися тільки в разі потреби і як друга лінія оборони».

Ще у вересні 2011 р. глава МВФ попередила, що поточні кредитні можливості фонду «тьмяніють у порівнянні з потенційним обсягом кредитів, що можуть знадобитися в разі ескалації боргової кризи єврозони». У січні 2012 р. МВФ заявив про необхідність залучення додаткових ресурсів на суму 600 млрд євро, щоб продовжувати діяти як кредиторю останньої інстанції для охоплених борговою кризою країн. До 21 квітня МВФ оголосив, що йому вдалося зібрати 362 млрд дол. Також повідомлялося, що країни G20 можуть збільшити кредитний потенціал Міжнародного валютного фонду на 400–500 млрд дол.

У підсумковому комюніке країни «двадцятки» відзначили необхідність прийняття Євросоюзом низки заходів з подолан-

ня боргової кризи. Вони акцентують увагу на створенні робочих місць та перегляді попереднього плану жорсткої економії і скорочення бюджетних витрат.

«На тлі знову наростаючої ринкової напруженості учасники єврозони серед держав “Групи двадцяти” здійзнять усі необхідні заходи, щоб захистити цілісність і стабільність зони, поліпшити функціонування фінансових ринків і розірвати замкнене коло взаємозалежності між суверенними структурами і банками», – наголошується в комюніке.

«Двадцятка» очікує від європейських країн спільної роботи з новим урядом Греції, щоб ця країна продовжила реформи і зберегла стійкість у рамках єврозони.

Греція залишається у євзоні за умов подальшого скорочення витрат і дотримання всіх зобов'язань. Цю спільну позицію погодили лідери ЄС під завершення саміту. На той випадок, якщо Греція все ж таки вийде із зони євро, запропоновано розробити додатковий план. Хоча цей сценарій лишається вкрай небажаним. На цьому, зокрема, наголосила канцлер Німеччини А. Меркель: «Ми хочемо, щоб Греція залишилась у зоні євро, однак наполягаємо на тому, щоб країна надалі дотримувалась своїх зобов'язань, передбачених Меморандумом про взаєморозуміння».

Подальша підтримка Греції країнами була висловлена, незважаючи на розходження думок з приводу прохання нового грецького уряду дати йому відстрочку для виконання обіцянок, що стосуються скорочення бюджетного дефіциту. Правляча коаліція в Афінах заявила, що через глибоку рецесію і масове безробіття їй потрібно ще два роки для того, щоб знизити дефіцит держбюджету з 9,3 до 2,1 %, як це передбачають міжнародні домовленості.

Новий уряд Греції попросив також пом'якшити жорсткі умови надання їй міжнародної фінансової допомоги, щоб обмежити кількість звільнень у держсекторі і продовжити термін виплати допомоги з безробіття від одного до двох років. Ця заява грецької влади викликала категоричне неприйняття у цілому ряду країн ЄС, у тому числі в Німеччині, Нідерландів та Фінляндії.

Новий грецький уряд не має розраховувати на послаблення з боку міжнародних кредиторів, які раніше надали країні багатомільярдну допомогу, заявила канцлер Німеччини А. Меркель. На її думку, грецька влада зобов'язана суворо дотримуватися раніше даних зобов'язань. «Зволікання при проведенні реформ є неприпустимим», – переконана вона.

Міністр фінансів ФРН В. Шойбле заявив, що про відстрочення виконання зобов'язань Греції не може бути й мови. Віце-прем'єр Фінляндії Ю. Урпілайнен підкреслила, що «Греція повинна виконати те, що вона підписала, а відстрочка – погана ідея, і Фінляндія не готова її підтримати».

Голова фінансового відомства Нідерландів Я. Кеес де Ягер висловив думку, що реформи в Греції повинні бути навіть прискорені, а виконуючий обов'язки прем'єр-міністра цієї країни М. Рютте заявив, що Нідерланди більше не будуть допомагати Греції та іншим державам південної Європи, якщо не будуть упевнені в тому, що вони виконають свої зобов'язання.

Водночас голова Єврогрупи Ж.-К. Юнкер дав зрозуміти, що він готовий надати грекам більше часу для зниження бюджетного дефіциту. Він також повідомив, що наприкінці червня Греція отримає останній транш обіцяної допомоги в розмірі 1 млрд євро. Виплата цього траншу була раніше затримана.

Грецькі експерти, однак, упевнені, що А. Меркель доведеться піти на певні поступки. Адже 19 травня міністр закордонних справ Німеччини Г. Вестервеле заявив, що Європа готова надати Греції додатковий час для проведення реформ.

Також учасники саміту G20 підтримали економічний курс Іспанії. Про це заявив прем'єр-міністр М. Рахой. За його словами офіційний запит про допомогу буде направлено після аудиторської перевірки банківського сектору. «Вони оголосили про підтримку наших планів», – підкреслив М. Рахой, акцентуючи увагу на проведених двосторонніх переговорах з президентом КНР Ху Цзіньтао. Пекін, за словами М. Рахоя, поділяє його точку зору і вважає, що фінансова допомога має надаватися тільки банківському сектору і не проходити через бюджет, щоб не збільшувати його дефіцит.

Попри грецькі проблеми, на думку керівника МВФ К. Лагард, на зустрічі в Мексиці «посяяно насіння пан'європейського

плану відновлення економіки». Фонд отримав гарантії від країн щодо внесків на суму в 456 млрд дол. При цьому під час зустрічі інші лідери «двадцятки» закликали канцлера ФРН А. Меркель вжити заходів для збереження єврозони.

На думку лідерів «двадцятки», напруженість на фінансових ринках залишається високою, зберігаються бюджетні, фінансові та зовнішньоторговельні дисбаланси, світова економіка залишається вразливою. G20 має намір спільно діяти для зміцнення світової економіки і зняття напруженості на ринках, ідеться в підсумковій декларації форуму.

Як відзначається у комюніке, «держави “Групи двадцяти” будуть уважно стежити за динамікою цін на нафту і будуть готові при необхідності вжити додаткових заходів». «Сюди належать і зобов’язання нафтовидобувних країн продовжувати підтримувати належний рівень пропозиції відповідно до попиту», – ідеться в декларації.

«Ми вітаємо готовність Саудівської Аравії при необхідності мобілізувати існуючі резервні потужності, щоб гарантувати адекватну пропозицію. Ми також будемо продовжувати уважно відстежувати ціни і на інші сировинні товари», – зазначається також у документі.

Ще одна тема, зафіксована в декларації, – протидія протекціонізму. «Ми глибоко стурбовані зростанням проявів протекціонізму в усьому світі. Ми підтверджуємо наше зобов’язання зберігати до кінця 2014 р. мораторій на введення заходів, що впливають на торгівлю й інвестиції, і наше зобов’язання – скасувати будь-які нові протекціоністські заходи, які могли бути введені, включаючи нові експортні обмеження і заходи стимулювання експорту, що не відповідають нормам СОТ», – ідеться в документі.

Лідери також домовилися вжити додаткових заходів, спрямованих на протидію корупції. «З метою полегшення міжнародного співробітництва між країнами з “Групи двадцяти”, а також із тими, що не входять у “Групу”, у сфері розслідування справ, пов’язаних із корупцією, і переслідування винних ми опублікуємо керівні вказівки з надання взаємної правової допомоги, розроблені країнами “Групи двадцяти”, а також

інформацію про процедури відстеження активів у країнах “Групи двадцяти”», – ідеться в декларації лідерів G20.

Присутні на саміті керівники держав висловили намір і бажання якомога швидше покласти край проблемам, що загрожують майбутньому Європи. Президент США Б. Обама, зокрема, зазначив: «Наші європейські друзі усвідомлюють усю серйозність ситуації і терміновість виходу з неї. Я привітав ті важливі кроки, на втіленні в життя яких вони наполягають: зростання, фінансова стабільність і податкова відповідальність. Звичайно, це – не магічна паличка, це не дозволить подолати кризу наступного тижня, цього не буде через кілька тижнів чи кілька місяців. Однак ці кроки – свідчення руху Європи вперед, у напрямі інтеграції, а не розколу».

Колишній заступник міністра з торгівлі США Р. Шапіро зазначив, що тиск ринків призведе до зміни тактики у Європі, особливо коли йдеться про канцлера Німеччини А. Меркель. Р. Шапіро, який працював в уряді за часів колишнього президента США Б. Клінтона і нині є радником Б. Обами, заявив, що саміт G20 був успішним тому, що канцлер Німеччини змінила свою позицію. «Уперше вона погодилася, хоча й неохоче, що гроші єврозони можуть бути використані, щоб збалансувати іспанські та італійські рахунки», – відзначив він.

Б. Обама та провідні політики єврозони працювали впродовж декількох місяців, щоб переконати А. Меркель вжити необхідних заходів для запобігання краху євро, наголошує Р. Шапіро. Грецькі виборці надали підтримку партіям, що виступають за порятунок країни, і це дає А. Меркель більше можливостей для маневру, додав він.

Прем'єр-міністр Великобританії Д. Кемерон закликав Німеччину зробити більше для боротьби з кризою євро, а також висловився на підтримку А. Меркель. «Успішна єврозона залежить від готовності кожного з її членів ухвалити певні важкі рішення», – сказав він. Д. Кемерон додав, що немає сенсу одній країні брати на себе всю відповідальність за труднощі єдиної валюти.

Солідарність з А. Меркель висловив і президент Франції Ф. Олланд. «Пані Меркель та я погодились, що Європа

повинна знайти свої власні відповіді, і що ці відповіді не повинні приходити ззовні», – відзначив він. Ф. Олланд додав, що Франція й Німеччина повинні співпрацювати з огляду на їхню вагу у Європейському Союзі та економічну потужність.

У свою чергу, А. Меркель заявила, що вона їде з Лос-Кабоса з розумінням, що країни єврозони надали політичну підтримку спільній валюті. Вона сказала, що відбулися дискусії стосовно «європейської інституції, яка втілюватиме в собі нагляд за банками» і «додаткових заходів для зростання, ухвалення керівних принципів щодо загальних стандартів для гарантій з депозитів і реорганізації банків».

На підсумковій прес-конференції російський президент В. Путін, відзначивши, що Росія стала головою в G20, заявив, що за час головування буде збережена наступність у роботі міжнародного форуму і продовжиться обговорення тих проблем, для вирішення яких і створювалася «двадцятка».

Також В. Путін повідомив, що наступний саміт відбудеться восени 2013 р. в Санкт-Петербурзі та його порядок буде формуватися виходячи із сценаріїв розвитку світової економіки і стану справ у міжнародних фінансах, і підкреслив, що буде проведена «інвентаризація всіх зобов'язань, даних “двадцяткою” раніше».

З приводу ситуації у єврозоні, президент Росії переконаний, що ситуація там зміниться на краще: «Я не думаю, що є якісь тенденції до погіршення становища у єврозоні. Навпаки, я вважаю, що ми маємо право розраховувати на зміни ситуації на краще, хоча інституційні причини цієї кризи поки не усунені». Надію вселяють дії керівництва Єврокомісії і лідерів ключових країн єврозони і їх настроїв до вирішення поставлених проблем.

У рамках саміту «двадцятки» відбулася також зустріч представників об'єднання БРІКС – групи країн, що розвиваються. Це – Бразилія, Росія, Індія, Китай та ПАР. Вони є провідними донорами грошей для МВФ, що йдуть на порятунок Європи.

«Ринки та корпорації втратили довіру до того, що роблять країни єврозони, щоб подолати кризу, – відзначив міністр фінансів Бразилії Г. Мантега. – Це означає, що їхніх дій недостатньо, щоб подолати проблеми».

Лідери країн БРІКС на саміті «Великої двадцятки» пообіцяли виділити 75 млрд дол. для розширення кредитоспроможності МВФ, але хотіли пов'язати цей вклад з реформою голосування. Країни, що розвиваються, мають намір підвищити свій вплив у МВФ через розширення права голосу, відомого як квоти. Росія хоче, щоб квоти розраховували на підставі розміру ВВП і валютних резервів. На п'ять країн БРІКС припадає 43 % населення планети і близько 18 % світового ВВП. Їх сукупні резерви досягають близько 4 трлн дол., при цьому левова частка належить Китаю.

Заступник міністра фінансів Росії С. Сторчак зазначив, що нова формула розподілу квот МВФ повинна бути узгоджена у 2012 р., перш ніж Росія візьме на себе президентство в G20. Очевидно, що країни БРІКС вступили в таку стадію, коли можуть вимагати, щоб з ними рахувалися, зазначив С. Сторчак. За його словами, у разі, якщо великі країни, що розвиваються, не отримають достатньої можливості брати участь у прийнятті рішень у Міжнародному валютному фонді в рамках запропонованої реформи голосування, вони можуть створити об'єднаний антикризовий фонд. Росія і її партнери по митному союзу – Казахстан і Білорусь – уже створили антикризовий фонд, який надавав кошти постраждалій від кризи Білорусі.

Генеральний директор «Російського фонду прямих інвестицій» К. Дмитрієв заявив, що співпраця з країнами БРІКС допоможе Євросоюзу легше перенести економічну кризу, а також дасть змогу забезпечити зростання власної економіки. «Європа не зможе самостійно рости так швидко, як змогла б собі це дозволити, якби співпрацювала з країнами БРІКС та іншими країнами, що розвиваються», – повідомив К. Дмитрієв під час Петербурзького економічного форуму. Зокрема він відзначив, що для того, щоб розпочати співпрацю між Євросоюзом і БРІКС, необхідна політична воля.

«Відсутність волі у прийнятті деяких рішень у Європі є дуже негативним чинником. Ми розраховуємо на синергію від перехресних інвестицій. Завдяки цьому ми зможемо домогтися більш високого зростання економіки у Європі», – додав К. Дмитрієв.

Водночас валюти найбільших країн, що розвиваються, показують значне зниження з 1998 р., незважаючи на те, що економіки цих держав зросли за останні 10 років більш ніж у чотири рази. Проте інвестори тікають із країн БРІКС.

Цьому є пояснення: ціни на нафту, яку експортує Росія, упали до мінімуму за 18 місяців, в Індії небувалий дефіцит бюджету, а в Китаї очевидне охолодження економіки та ринку нерухомості зокрема. Так, бразильський реал, російський рубль та індійська рупія стали лідерами падіння серед валют країн, що розвиваються, за останні 13 років, а китайський юань подешевшав на максимальну величину з 1994 р., коли була проведена девальвація.

Монетарна влада деяких країн стурбована таким станом справ, зокрема Центробанк Індії розробляє заходи щодо підтримки своєї валюти. Рупія впала до рекордного рівня щодо долара і подальше ослаблення може посилити інфляційний тиск, а також підвищити вартість рефінансування зовнішніх позик для індійських компаній.

Провідні виробники товарів загального користування знизили прогнози щодо прибутку через витрати, пов'язані з валютними курсами. Учасники ринку очікують продовження ослаблення валют через загальне уповільнення економічного зростання. За оцінками експертів, валюти Бразилії, Росії та Індії можуть подешевшати щонайменше на 15 % до кінця поточного року. З початку поточного кварталу реал втратив 12 % вартості, що стало максимальним падінням серед 31 найбільш активно торгованих валют світу. Рубль подешевшав на 11 %, рупія – на 10 %, а вартість китайського юаня знизилася на 1,2 %, хоча в кризові 2008–2009 рр. його курс залишався незмінним.

Тож найбільші економіки, що розвиваються, об'єднують зусилля для боротьби з можливими наслідками боргової кризи в зоні євро. Відповіддю країн БРІКС на загрозу браку ліквідності стане не тільки істотний вклад у збільшення капіталу МВФ, але й розробка системи валютних свопів і спільних запасів валюти, що покликане забезпечити країни фінансуванням навіть у найважчі часи.

Примітною під час саміту «Великої двадцятки» стала ініціатива БРІКС щодо підтримання порядку на домашніх фінансових ринках. Побоюючись погіршення ситуації навколо європейської боргової кризи, країни вирішили об'єднати свої зусилля в розробці системи підтримки один одного на випадок виникнення проблем фінансового характеру.

Згідно з анонованими даними, центробанки БРІКС укладуть серію двосторонніх угод про створення своп-ліній, які дадуть змогу їм кредитувати один одного тоді, коли доступ на міжнародні ринки позикового капіталу виявиться закритим. Однак очікується, що міністри фінансів БРІКС представлять остаточну версію такої системи лише на наступному саміті блоку у 2013 р.

«Домовленості про спільну боротьбу з кризою більше виглядають як символічний політичний крок, ніж реальні дії з боротьби або страхування від надзвичайної ситуації», – пояснив головний економіст Capital Economics з ринків Н. Шерінг. Він зазначив також, що валютні свопи стануть дуже корисним інструментом для отримання доступу до позикових коштів у разі нової кризи ліквідності, «але багато країн БРІКС і так мають великі валютні резерви, тому ефект від ініціативи може виявитися трохи обмеженим», – сказав він.

Повноцінна стратегія виходу з європейської боргової кризи вкрай важлива і для України, яка значною мірою залежить від європейського ринку. У контексті здійснюваних в Україні заходів, спрямованих на забезпечення зростання національної економіки, та наміру України увійти в майбутньому до кола найбільш розвинутих країн світу, радник Президента України, керівник Головного управління з питань міжнародних відносин Адміністрації Президента України А. Гончарук позитивно відзначив результати чергового саміту «Великої двадцятки». У цьому зв'язку він звернув увагу на досягнуті рішення щодо додаткових заходів зі стабілізації світової економічної системи, зокрема зміцнення Міжнародного валютного фонду (направлення 37 країнами світу в розпорядження Фонду додаткових 465 млрд дол. США), інституціоналізації Ради з фінансової стабільності та запобігання коливанням цін на основних товарних ринках світу.

Важливим, у тому числі і для Української держави, стало рішення саміту щодо зростання державних і приватних інвестицій в аграрний сектор з метою підвищення рівня світової продовольчої безпеки. Цьому, серед іншого, сприятиме щойно задекларований намір «Великої двадцятки» створити Інформаційну систему аграрних ринків. Радник Президента України підкреслив важливість цієї проблематики та відзначив готовність України, з її значними сільськогосподарськими ресурсами, активізувати участь у міжнародних зусиллях із забезпечення доступності у світі основних продуктів харчування на виконання відповідних рішень Генеральної асамблеї ООН щодо продовольчої безпеки.

Беручи до уваги, що окреслені лідерами «Великої двадцятки» кроки, заплановані до виконання країнами, на які припадає 80 % світового ВВП та дві третини населення Землі, рекомендації саміту, зафіксовані в підсумковому Плані дій (зокрема, щодо шляхів забезпечення економічного зростання та зайнятості, покращання фінансового регулювання та боротьби з корупцією), на думку А.Гончарука, Україні доречно було б урахувати під час реалізації заходів на національному рівні з подальшого оздоровлення вітчизняної економіки, фінансової системи, удосконалення зовнішньоторговельної політики.

Новацією саміту, як підкреслив радник Президента України, стало напрацювання заходів із забезпечення сталого розвитку, включаючи «зелене зростання». У цьому зв'язку він відзначив перспективність для України запровадження «Великою двадцяткою» Платформи для діалогу з питань «зелених» інвестицій з метою пошуку можливостей для реалізації проектів, які б сприяли економічному зростанню та створенню нових робочих місць за одночасного збереження довкілля.

А. Гончарук наголосив, що рішення саміту «Великої двадцятки» створили передумови для прямого залучення України в окреслені глобальні процеси, оскільки в підсумковій декларації було відзначено необхідність проведення діалогу з країнами, які не входять до «Групи двадцяти». Відповідні кроки, припустив він, будуть здійснені в рамках завершення мек-

сиканського та початку російського головування у «Великій двадцятці».

Зі свого боку, українські експерти вважають, що якщо заходи, які будуть запроваджувати країни ЄС для подолання наслідків економічної кризи, стануть дієвими, то Україна від цього тільки виграє, адже зросте попит на українські борги та товари. Українські експерти не погоджуються із заявами лідерів про те, що європейська криза може перерости в глобальну, апелюючи до того, що навіть нині в країнах «Великої двадцятки» немає кризи, натомість існують проблеми, пов'язані з подоланням наслідків використання інструментів, за допомогою яких виходили з кризи 2009–2010 рр.

«Тут треба очікувати зміни економічної політики Єврозони, яка буде орієнтуватися на досягнення стабільності за будь-яку ціну, і яка буде орієнтуватися на пожвавлення економіки», – сказав заввідділу економічної та соціальної стратегії Національного інституту стратегічних досліджень Я. Жаліло. «Але я б не стверджував, що криза може вийти за межі єврозони та покотитися далі. Потрібно очікувати на період економічної стагнації, який потроху буде переходити в економічне зростання».

Утім, експерти наголошують на тому, що становище світової економіки почне ще більше змінюватися восени, коли в США пройдуть вибори й стане очевидно, які реформи матимуть місце в країні. До того часу Америка залишатиметься в статус-кво, коли вестимуться розмови про проблеми, але не буде конкретних дій.

З іншого боку, економічні проблеми таких європейських країн, як Греція чи Іспанія, що нині потребують фінансової підтримки національних економік, не будуть впливати на можливість України взяти в позику європейські гроші, сказав старший аналітик Міжнародного центру перспективних досліджень О. Жолудь. «Проблеми в цих країнах вирішують за рахунок грошей ЄС, а не за допомогою інших міжнародних інституцій, як МВФ, у якого Україна просить грошей. Відповідно, вважати, що грошей для України не вистачить – некоректно. Це гроші з різних кишень», – сказав О. Жолудь.

Міжнародний валютний фонд отримав додаткові можливості для співпраці з Україною завдяки рішенням, схваленим під час саміту «Великої двадцятки». Про це в ексклюзивному коментарі УНН сказав народний депутат від Партії регіонів В. Горбаль.

«У Міжнародного валютного фонду буде більше фінансових можливостей. Це позитивний факт для України. Усі заяви, які прозвучали під час саміту, позитивно вплинуть на єврозону, і ми не залучимо до себе кризу, яка повільно тліє в країнах південної Європи. МВФ буде мати більше можливостей для співпраці з Україною», – зазначив В. Горбаль.

Водночас парламентарій відзначив, що рішення, які були ухвалені під час саміту G-20, позитивно вплинули на біржові індекси єврозони. «Саміт “двадцятки” дійсно є знаковою подією. Адже під час саміту обговорювалася проблема єврозони, боргова криза. Тому всі меседжі, що прозвучали, позитивно вплинули на біржові індекси країн єврозони. Крім того, ухвалено рішення про збільшення статутного фонду Міжнародного валютного фонду», – підкреслив він.

Загалом результатами саміту задоволені як його учасники, так і експерти. На їхнє переконання, діалоги й дискусії були конструктивними та принесли певний прогрес. Однак саміт «Великої двадцятки» не дав конкретних відповідей на питання щодо подолання кризи, тож у політиків попереду нові зустрічі й переговори.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Відповідно до ст. 148, 151 Регламенту Верховної Ради України народні депутати ухвалили рішення доопрацьований законопроект про внесення змін до Конституції України (щодо гарантії недоторканності для окремих посадових осіб) (реєстр. № 3251) направити до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо відповідності його вимогам ст. 157 і 158 Конституції України. Конституційному Суду запропоновано визнати

розгляд законопроекту невідкладним. Відповідний проект постанови зареєстровано за № 3251/П1.

Законопроектом «Про внесення змін до Конституції України» (щодо гарантії недоторканності для окремих посадових осіб) пропонується:

- у ст. 80 ч. 1 виключити;
- ч. 3 викласти в такій редакції:

«Народний депутат України не може бути без згоди Верховної Ради України затриманий чи заарештований до набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього»;

– у ч. 3 ст. 105 слова «якщо тільки Президент України не був усунений з поста в порядку імпічменту» виключити (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 5.07).

Голова Верховної Ради України В. Литвин зустрівся з Президентом Парламентської асамблеї НАТО К. Ламерсом.

В. Литвин висловив сподівання, що нинішній візит сприятиме продовженню плідної співпраці між українським парламентом та ПА НАТО, зазначивши, що політичний діалог на парламентському рівні охоплює найбільш актуальні питання порядку денного співробітництва Україна – НАТО.

На прохання К. Ламерса В. Литвин повідомив про внутрішньополітичну ситуацію в Україні напередодні парламентських виборів, висловивши сподівання, що представники ПА НАТО візьмуть участь у виборчій кампанії як спостерігачі. Голова Верховної Ради висловив переконання, що прозорі, чесні вибори сприятимуть тому, що новий склад парламенту «відповідатиме суспільним устремлінням».

У свою чергу, Президент ПА НАТО відзначив плідну співпрацю між Верховною Радою та ПА НАТО і висловив сподівання, що вона буде розвиватися і надалі. Водночас представники делегації ПА НАТО висловили занепокоєння з приводу «певних тенденцій», що спостерігаються в Україні. За їхніми словами, це стосується ув'язнення членів колишнього уряду та «подій навколо системи правосуддя».

В. Литвин висловив переконання, що для виходу із ситуації, що склалася, необхідно знайти правове рішення. «А для цього потрібно досягти політичної згоди», – зазначив він (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

«Усі політичні сили практично єдині в тому, що найперше, яких змін має зазнати Конституція – це місцеве самоврядування і розподіл влади на місцях», – заявив перший заступник Голови Верховної Ради України А. Мартинюк в ефірі програми «Про головне» на Першому національному телеканалі.

Відповідаючи на запитання, чи розглядатиметься Конституційною асамблеєю розподіл повноважень між гілками влади і чи чекати зміни форми правління в країні, А. Мартинюк зауважив: «На моє переконання сьогодні, мабуть, немає в державі жодної людини, яка б знала, чим закінчиться робота Конституційної асамблеї, тобто, які вони внесуть пропозиції. Про це можна судити і з виступу Президента на першому засіданні цього дорадчого органу. Він не ставив питання державного устрою. Ми вже за ці 20 років незалежності спробували різні форми. І поки що не маємо можливості сказати твердо, чи зупинимось на нині існуючій президентсько-парламентській формі, чи повернемося до парламентсько-президентської, яка існувала, чи знову будуть якісь інші моделі. Ось у чому, на жаль, і проблема нашого суспільного устрою, і проблема конституційних змін. Ми кожного разу шукаємо щось нове, або повертаємось до старого. А треба мінімум два-три десятиліття пожити в усталеній системі». Проте, наголосив А. Мартинюк, «яку б ми хорошу Конституцію не написали, кого б ми за зразок не взяли, наша головна біда і проблема полягає в тому, що ми не дотримуємося цього Основного закону, з одного боку, а з іншого – кожен ці положення трактує так, як йому вигідно за допомогою, у тому числі, і Конституційного Суду» (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Інформація про результати роботи Верховної Ради України на пленарному засіданні 4 липня 2012 р. Розглянуто 32 питання порядку денного. За результатами їх розгляду:

- прийнято 20 законів та дві постанови;
- сім законопроектів прийнято за основу;
- три законопроекти відхилено (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Комітет з питань правосуддя рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до ст. 53 Закону «Про судоустрій і статус суддів» (щодо відрядження суддів для роботи в міжнародній судовій установі, юрисдикція якої визнана Україною).

На засіданні комітету зазначалося, що законопроект (реєстр. № 10689), внесений народними депутатами С. Ківаловим та Д. Шпенюком, спрямований на встановлення певних гарантій щодо збереження прав судді, відрядженого на роботу до Європейського суду з прав людини та підвищення ефективності імплементації норм Конвенції та вдосконаленню знань суддів норм Конвенції (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Встановлення відповідальності за порушення правил виготовлення та обігу комбінованих лікарських засобів, які містять діючі речовини наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, обговорено під час круглого столу в Комітеті з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності.

У заході взяли участь народні депутати, керівники правоохоронних органів, представники Міністерства внутрішніх справ, Міністерства охорони здоров'я, Державної служби з контролю за наркотиками, Державної служби з лікарських засобів, Київської міської наркологічної клінічної лікарні, фахівці, представники неурядових організацій.

Учасники круглого столу обговорили причини зростання кількості наркохворих, фактори, що сприяють значному «омолодженню» наркоманії в Україні та можливі шляхи виходу з ситуації.

Учасники круглого столу зазначали, що ухвалення цього законопроекту та його реалізація припинить подальші зловживання під час виробництва, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання, відпуску та обліку комбінованих лікарських засобів, які містять діючі речовини наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2012 р.”» (щодо збільшення видатків на капітальне будівництво та технічне переоснащення вугледобувних підприємств). Відповідний законопроект, до якого було внесено уточнення під час обговорення, зареєстровано за № 10576 (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2012 р.”» (щодо видатків Центральної виборчої комісії). Відповідний законопроект зареєстровано за № 10682 (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до додатка № 3 до Закону України “Про Державний бюджет України на 2012 р.”» (щодо зміни назви бюджетної програми та перерозподілу асигнувань загального фонду державного бюджету, передбачених Міністерству юс-

тиції). Відповідний законопроект зареєстровано за № 10639 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення зміни до Закону України”Про Державний бюджет України на 2012 р.”» (щодо державних запозичень). Відповідний законопроект зареєстровано за № 10683 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України “Про Державний бюджет України на 2012 р.”» (щодо видатків для забезпечення діяльності Генеральної Прокуратури). Відповідний законопроект зареєстровано за № 10680 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України “Про державну підтримку сільсько-го господарства України”» (щодо діяльності Аграрного фонду). Відповідний законопроект зареєстровано за № 10417 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо функціонування платіжних систем та розвитку безготівкових розрахунків).

Законопроект (реєстр. № 10656) пропонується: визначити порядок ведення Національним банком України реєстру платіжних систем і систем розрахунків в Україні; урегулювати порядок випуску та використання електронних грошей; надати Державній податковій службі право здійснювати

контроль за дотриманням порядку проведення готівкових розрахунків за товари (послуги) та вимог щодо забезпечення суб'єктами господарювання можливості розрахунків за товари (послуги) з використанням електронних платіжних засобів (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо мінімізації ризиків фізичних осіб на фінансовому ринку та підвищення надійності фінансових установ.

Законопроект (реєстр. № 10632) спрямований на вдосконалення чинних законів у частині розкриття інформації про реальний стан справ суб'єктів господарювання, які працюють за коштами населення за рахунок використання оцінки кредитного рейтингу. Проектом передбачається врегулювати відносини щодо розкриття інформації про діяльність та фінансовий стан учасників фінансових ринків та використання в регуляторних цілях рейтингових оцінок шляхом внесення відповідних змін до законів «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», «Про Національний банк України», «Про банки і банківську діяльність», «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)», «Про недержавне пенсійне забезпечення».

Передбачено розкриття інформації щодо дійсного стану учасників фінансового ринку, у тому числі шляхом оприлюднення чинного кредитного рейтингу, та вільному дозволу до такої інформації, у тому числі шляхом встановлення обов'язку розкриття цієї інформації (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення зміни до ст. 16 Закону України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень”».

Законопроектом (реєстр. № 10577) спрямований на спрощення процедури державної реєстрації права власності на житловий будинок, будівлю або споруду з одночасним набуттям речових прав на земельну ділянку, на якій вони розташовані.

Зокрема, проектом передбачається встановити, що у разі виникнення, переходу або припинення права власності на житловий будинок, будівлю або споруду з одночасним виникненням, переходом або припиненням речових прав на земельну ділянку, на якій вони розташовані, подається одна заява про державну реєстрацію прав та їх обтяжень на такі об'єкти (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про відзначення 150-річчя від дня народження Бориса Дмитровича Грінченка». Відповідний проект постанови зареєстровано за № 10318 (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” (щодо впорядкування перевірок суб'єктів господарювання)».

Законопроект (реєстр. № 10462) спрямований на зростання в Україні обсягів виробництва продукції, які виробляють підприємства усіх форм власності, створення сприятливого інвестиційного клімату та умов для розвитку насамперед малого та середнього бізнесу (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до Закону України “Про електроенергетику” (щодо стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії)».

Законопроектом (реєстр. № 10183) пропонується: дати визначення понять «мікрогідроелектростанція», «мінігідроелектростанція», «мала гідроелектростанція», «вітрова електроустановка», «вітрова електростанція», «пусковий комплекс електростанції»; встановити, що електрична енергія, вироблена з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики, які вмонтовані (встановлені) на дахах приватних домогосподарств (будинків, будівель та споруд), величина встановленої потужності яких не перевищує 16 КВт, придбається в обсягах, що перевищує споживання електроенергії такими домогосподарствами, за «зеленим» тарифом енергопостачальниками для споживання на території здійснення ліцензованої діяльності (при цьому виробництво такої електроенергії може здійснюватись без відповідної ліцензії).

Також пропонується доповнити чинний закон новою ст. 172, в якій передбачається врегулювати питання місцевої складової при створенні об'єкта електроенергетики, під якою пропонується розуміти частку комплектуючих, сировини, робіт та послуг українського походження, використаних при створенні об'єкта електроенергетики (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07*).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань державних закупівель».

Закон спрямований на вдосконалення законодавства у сфері державних закупівель. Зокрема, уточнено повноваження Мінекономрозвитку під час здійснення функції моніторингу з питань державних закупівель; запроваджено можливість закупівлі за скороченою процедурою продуктів харчування; встановлено випадки відміни процедури закупівлі в одного учасника замовником тощо. Відповідний проект зареєстровано за № 9634 (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07*).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до розд. XX “Перехідні положення” Податкового кодексу України» (щодо реалізації проекту з будівництва інфраструктурних об’єктів Київського регіону). Відповідний законопроект зареєстровано за № 9649-д (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо участі у судовому засіданні у режимі відеоконференції». Відповідний законопроект зареєстровано за № 9753 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з окремих питань соціального захисту військовослужбовців та деяких інших осіб, виплати одноразової грошової допомоги у разі їхньої загибелі (смерті), встановлення їм інвалідності чи часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності». Відповідний законопроект зареєстровано за № 7277 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України “Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів”» (щодо функцій уповноваженого органу). Відповідний проект зареєстровано за № 8491 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо ліцензування імпорту лікарських засобів та стосовно визначення терміна “активний фармацевтичний інгредієнт”». Відповідний законопроект зареєстровано за № 10562 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо участі Збройних сил України в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки». Відповідний законопроект зареєстровано за № 10491 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до Закону “Про організацію оборонного планування”» (щодо удосконалення норм Закону). Відповідний законопроект зареєстровано за № 10431 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення та спрощення процедури державної реєстрації земельних ділянок та речових прав на нерухоме майно». Відповідний законопроект зареєстрований за № 10365 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення зміни до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо встановлення обмежень для медичних і фармацевтичних працівників під час здійснення ними професійної

діяльності». Відповідний законопроект зареєстровано за № 10560 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до ст. 11 Закону України “Про цінні папери та фондовий ринок”» щодо казначейських зобов’язань. Відповідний проект зареєстровано за № 10630 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про ратифікацію Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Таджикистан про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Таджикистан про співробітництво в галузі технічного захисту інформації». Відповідний законопроект зареєстровано за № 0257 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про ратифікацію Договору між Україною та Туркменістаном про довгострокове торговельно-економічне співробітництво». Відповідний законопроект зареєстровано за № 0260 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Монголії про співробітництво у галузі попередження надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків». Відповідний законопроект зареєстровано за № 0258 (Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2012. – 4.07).

У спикера В. Литвина нет оснований не подписать принятый парламентом закон о внесении изменений в Регламент относительно избрания, назначения и отзыва должностных лиц Верховной Рады. В этом убежден автор законопроекта, народный депутат, член парламентской фракции Партии регионов В. Забарский.

«Законопроект был внесен, потому что я видел несоответствие с Конституцией. Об этом я сказал и в парламенте, и в пояснительной записке к законопроекту», – цитирует депутата ForUm.

«Нам сейчас нужно в большей степени говорить о будущем парламенте, о будущем спикере», – отметил В. Забарский.

Также народный депутат напомнил, что на сегодня главой Верховной Рады остается В. Литвин. По его мнению, у спикера нет оснований не подписать данный закон (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07*).

В Верховной Раде не хватит голосов для отставки Председателя ВР В. Литвина. Об этом заявил народный депутат от БЮТЬ С. Сас.

«Согласно Регламенту Верховной Рады для начала процедуры отзыва с должности Председателя Верховной Рады необходимо участие в голосовании 300 депутатов. Есть 2/3 парламента, которые должны взять бюллетени для тайного голосования, и только в таком случае такая процедура может быть начата», – сказал депутат.

Он отметил, что фракции оппозиции не будут принимать участия в таком голосовании, поэтому голосов не будет. С. Сас также считает, что принятие закона об изменении процедуры избрания руководства ВР также не решит ситуацию: «В случае принятия такого закона действующий спикер ВР В. Литвин все равно должен его подписать».

Напомним, что 4 июля, Председатель Верховной Рады Украины В. Литвин и вице-спикер парламента Н. Томенко объявили о своей отставке в связи с принятием Верховной Радой скандального языкового закона. После этого Верховная Рада

приняла в первом чтении законопроект, которым предлагается изменить порядок назначения и увольнения спикера ВР. Отныне решение об избрании и отзыве главы ВР должно приниматься открытым поименным голосованием большинством народных депутатов от конституционного состава парламента. Сейчас данные решения принимаются тайным голосованием путем подачи бюллетеней (*МинПром – інформація бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович відповідно до ч. 2 ст. 94 Конституції України повернув зі своїми пропозиціями для повторного розгляду парламентом Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про державну підтримку сільського господарства України” щодо регулювання закупівельних цін на молоко».

Пропозиції глави держави під час повторного розгляду зазначеного Закону на пленарному засіданні Верховної Ради доповідатиме представник Президента України у Верховній Раді України Ю. Мірошниченко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 3.07).

Президент України В. Янукович та А. Шевченко обговорили питання розвитку футболу в нашій країні. Глава держави також подякував видатному спортсменові та всій команді України за гарну гру у фінальній частині Євро-2012.

«Ми дуже багато говорили про те, як добре відбувся чемпіонат Європи, який резонанс був у Європі та світі з приводу його проведення в Україні та Польщі. Усі залишилися дуже задоволені, – сказав футболіст після зустрічі з главою держави. – ...Президент подякував за гру, за прекрасний виступ збірної України».

Говорячи про актуальність розвитку футболу в Україні, А. Шевченко, зокрема, відзначив важливість проведення

відповідних уроків у школах. «Це дуже важливо, бо після чемпіонату Європи (до футболу) дуже великий інтерес. Я вважаю, що в Україні футбол – це спорт номер один, і його треба розвивати», – наголосив А. Шевченко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2012. – 3.07).

Україні потрібні Концепція державної етнонаціональної політики та Стратегія боротьби з дискримінацією. Про це Президент України В. Янукович сказав на засіданні Громадської гуманітарної ради.

Глава держави нагадав, що нещодавно виповнилося 20 років прийняття Закону «Про національні меншини в Україні», окремі норми якого нині потребують удосконалення та модернізації.

«Минулого року Кабінету Міністрів доручено винести на розгляд парламенту зміни до згаданого Закону. У відповідних напрацюваннях повинні бути враховані висновки Венеціанської комісії та інших європейських структур. Проте запровадженню цих змін має передувати прийняття Концепції державної етнонаціональної політики України. Вона вже внесена на розгляд Верховної Ради», – зазначив В. Янукович.

Президент закликав членів Громадської гуманітарної ради взяти активну участь в обговоренні цієї Концепції. Ще одним базовим документом у сфері протидії та запобігання проявам в українському суспільстві ксенофобії та нетерпимості глава держави назвав Стратегію боротьби з дискримінацією.

«Вона відіграє дуже важливу роль на шляху лібералізації візового режиму з Європейським Союзом, наближення нашого національного законодавства до європейських стандартів», – наголосив В. Янукович.

У цьому контексті, зазначив Президент, зростає роль громадськості, яка також має проявити свою активну позицію та реагувати на виявлені факти дискримінації. Він висловив переконання, що органи державної влади повинні тісніше співпрацювати з громадськими організаціями та інституціями

(зокрема міжнародними), які діють у сфері протидії проявам ксенофобії та нетерпимості (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 3.07).

Влада поступово вирішує проблемні питання, пов'язані з переселенням та облаштуванням кримських татар. Про це Президент України В. Янукович сказав на засіданні Громадської гуманітарної ради.

«Певні зрушення у цьому напрямі є. У першому читанні Верховна Рада прийняла Закон “Про відновлення прав осіб, депортованих за національною ознакою”. Але треба ще працювати, і багато», – наголосив В. Янукович.

Сьогодні, зазначив Президент, Україна завдяки унікальному географічному положенню є однією з важливих ланок глобальних міграційних процесів – відтак етнічний склад населення зазнає постійних змін. «Одним із вагомих факторів розвитку сфери міжнаціональних відносин стають нещодавні мігранти та біженці. Суспільство і держава мають бути готовими до таких процесів, адекватно їх сприймати та, використовуючи світовий досвід, створювати умови для забезпечення прав і свобод представників усіх етносів, що проживають в Україні», – підкреслив глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 3.07).

Проведення в нашій державі чемпіонату Європи з футболу довело світові, що в нас відсутні расистські та ксенофобські настрої. Про це заявив Президент України В. Янукович на засіданні Громадської гуманітарної ради.

«Усі намагання дискредитувати Україну перед світовою спільнотою зазнали краху. Переконалий, багатотисячна армія вболівальників із різних куточків світу, представники інших культур і віросповідань були приємно вражені гостинністю наших громадян», – сказав глава держави.

В. Янукович нагадав, що за час проведення чемпіонату не зареєстровано жодного злочину на міжетнічному чи міжрелігійному ґрунті. «Український народ вкотре підтвердив свою миролюбність та терпимість», – заявив Президент. Він висловив переконання, що толерантному ставленню необхідно навчати ще в юному віці.

«У цьому контексті більше повинні працювати заклади системи освіти, виховувати молоде покоління в душі терпимого ставлення до представників інших культур та традицій», – сказав глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 3.07).

Сфера міжнаціональних відносин, що потребує виважених рішень, не повинна фінансуватися за залишковим принципом. Про це Президент України В. Янукович сказав на засіданні Громадської гуманітарної ради. На його думку, однією з проблем, що існують у сфері міжнаціональних відносин, є саме скорочення обсягів фінансування з Держбюджету низки програм, спрямованих на задоволення етнокультурних потреб національних меншин і закордонних українців.

«Вважаю, що виділення у 2012 р. менше 5 млн грн на заходи, спрямовані на відтворення культури національних меншин, фінансову підтримку їхніх друкованих видань, встановлення зв'язків з діаспорою, є явно недостатніми», – сказав глава держави. Водночас він наголосив, що навіть за такого фінансування не може бути й мови про створення органами влади перепон на шляху отримання цих коштів громадськими організаціями національних меншин для реалізації своїх програм.

Президент звернув особливу увагу на високі ставки плати за оренду приміщень, що використовуються громадськими організаціями національних меншин для здійснення своєї статутної діяльності. «Звертаюся до місцевих органів влади: слід сприяти організаціям національних меншин в отриманні оренди приміщень державної та комунальної власності без застосування конкурсних процедур та на пільгових умовах», – сказав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 3.07).

Президент України В. Янукович звернув увагу правоохоронців на важливість оперативної та жорсткої реакції на будь-які спроби розв'язати конфлікти на міжетнічному ґрунті. Про це він сказав на засіданні Громадської гуманітарної ради.

«Усім спробам розв'язати конфлікти на міжетнічному ґрунті має бути надана своєчасна та жорстка відповідь», – наголосив він. «Як глава держави хочу запевнити усіх, що питання реалізації прав осіб, які належать до національних меншин, і надалі перебуватиме на постійному контролі», – підкреслив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 3.07).

У процесі реалізації державної етнонаціональної політики слід набагато більше враховувати думку громадськості – тих, хто безпосередньо відстоює права представників національних меншин України. Про це заявив Президент України В. Янукович на засіданні Громадської гуманітарної ради. «Пропоную включити лідерів найвпливовіших громадських організацій національних меншин та національно-культурних товариств до складу робочої групи з міжнаціональних і державно-церковних відносин Громадської гуманітарної ради», – сказав глава держави.

Президент також наголосив на необхідності посилення роботи з реалізації державної етнонаціональної політики Міністерства культури як спеціально уповноваженого органу влади з цього питання (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 3.07).

Влада і в подальшому приділятиме значну увагу вирішенню проблемних питань національних меншин в Україні. Про це заявив Президент України В. Янукович у заключному слові на засіданні Громадської гуманітарної ради. «Питання, які ви будете порушувати, не залишаться без уваги держави, будуть відповідні доручення», – сказав глава держави,

звертаючись до присутніх на засіданні представників національних громад.

Зі свого боку голова Демократичної партії угорців України, міський голова міста Берегово Закарпатської області І. Гайдош від імені угорської громади нашої держави констатував, що з 2010 р. в Україні значно покращилися умови для національних меншин. «Приємно відзначити, що зараз відчуваємо толерантність з боку держави», – підкреслив він. І. Гайдош також високо оцінив конструктивний діалог, який сьогодні веде угорська громада з керівниками місцевих державних адміністрацій.

Голова Федерації грецьких товариств України О. Проценко-Пічаджі під час засідання підкреслила важливість налагодження діалогу влади з громадськими організаціями національних меншин. «Для нас ця зустріч, безумовно, дуже значуща і символічна», – сказала вона.

«Я сьогодні з гордістю можу сказати, що у становленні розвитку грецького національного руху в Приазов'ї нам дуже допомогла підтримка Віктора Федоровича. Цю підтримку і сприяння ми відчуваємо й сьогодні у питаннях рідної мови і розвитку культури», – сказала голова Федерації грецьких товариств (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 3.07).

Президент України В. Янукович доручив профільним міністерствам та відомствам підготувати проект Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні. Відповідне доручення глава держави дав з метою забезпечення впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у всіх сферах життя, а також реалізації в Україні Ініціативи «Партнерство “Відкритий уряд” щодо розбудови електронного урядування.

Профільні міністерства та відомства разом з СБУ та за участю Нацкомісії з державного регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, органів місцевого самоврядування і громадськості також мають підготувати проект плану заходів щодо створення та забезпечення функціонування систем електронного

урядування. Проект має передбачати кроки з виконання завдань, визначених Національним планом дій на 2012 р. щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010–2014 рр.

Згідно з дорученням, план заходів також має передбачати функціональну інтеграцію інформаційних ресурсів державних органів, розроблення та забезпечення функціонування єдиної інформаційно-аналітичної системи соціального захисту населення, електронного реєстру пацієнтів у пілотних регіонах, єдиного інформаційного веб-порталу звернень громадян до органів влади та місцевого самоврядування, Єдиного державного веб-порталу адмінпослуг, автоматизованої системи «Єдине вікно подання електронної звітності».

Також план заходів має передбачати завершення впровадження системи електронної державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та забезпечення доступу всіх регіонів до централізованої бази даних з інформацією про реєстрацію та експлуатацію транспортних засобів.

Крім того, Президент доручив опрацювати за участю громадськості питання можливості використання в діяльності органів виконавчої влади програмного забезпечення з відкритим кодом та за результатами опрацювання підготувати і подати відповідні висновки і пропозиції (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2012. – 3.07).

Ціни на хліб будуть стабільними – уряд не допустить ніяких «потрясінь» на внутрішньому ринку зерна. Це гарантує створений запас продовольчого зерна, великі перехідні залишки і прогноз врожаю поточного року на рівні 43 млн т зернових. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час зустрічі з представниками громадських об'єднань, що працюють у сфері агропромислового комплексу України 3 липня 2012 р.

«Велике значення уряд приділяє, безумовно, форвардним закупівлям зерна, оскільки це дає гарантований попит, гарантовану закупівлю з боку держави», – наголосив Прем'єр-міністр. Уряд уже здійснив ряд заходів з формування

державного продовольчого фонду. На сьогодні Аграрний фонд уклав державні форвардні контракти з виробниками зерна на понад 900 тис. т. У цьому році на укладання форвардних контрактів заплановано 2,6 млрд грн (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 3.07).

За прогнозами експертів, в Україні буде зібрано 46–47 млн т зернових. Цього буде достатньо, щоб повністю задовольнити внутрішню потребу, гарантувати продовольчу безпеку, стабільність цін на хліб. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров, розпочинаючи засідання уряду.

«На щастя, не підтверджуються негативні прогнози щодо цьогорічного врожаю. Експерти ринку, з якими я зустрічався буквально вчора, очікують, що в Україні буде зібрано 46–47 млн т зернових. Цілком нормальна ситуація, як у середньому за останнє десятиріччя. Зерна буде цілком достатньо для того, щоб повністю задовольнити внутрішню потребу, гарантувати продовольчу безпеку, стабільність цін на хліб, можливість вільно експортувати зернові і, що важливо, можна буде продовжувати наші плани розвитку тваринництва. Кормова база для цього є», – наголосив М. Азаров.

Він зазначив, що з початку жнив у країні уже намолочено понад 3 млн т ранніх зернових і зернобобових. Головне, підкреслив Прем'єр-міністр, що всі польові роботи ведуться ритмічно, агропромисловий комплекс забезпечений фінансами, паливно-мастильними матеріалами та технікою.

При цьому глава уряду зазначив, що важливу роль у цьому питанні відіграла держава: «Аграрний фонд уклав ф'ючерсні контракти на поставку майже 1 млн т зерна. Таким чином, аграрії отримали гарантований ресурс для польових робіт» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 4.07).

До проведення парламентських виборів прийнято рішення обладнати усі виборчі дільниці веб-камерами. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров на зустрічі з

членами делегації Парламентської асамблеї НАТО, яка відбулася сьогодні в Києві.

«Ми ухвалили рішення усі 34 тис. дільниць облаштувати веб-камерами, і кожен зможе 28 жовтня в режимі онлайн зі свого комп'ютера побачити перебіг голосування на будь-якій дільниці», – підкреслив М. Азаров.

Глава уряду нагадав, що наприкінці року в Україні відбудуться парламентські вибори. «Уряд зробить все, щоб ці вибори були чесними, демократичними, прозорими», – сказав М. Азаров.

Він також додав, що до спостереження на виборах запрошено представників практично усіх європейських організацій. «У нас 34 тис. виборчих дільниць. Якщо буде бажання направити 34 тис. спостерігачів – будь-ласка, ми усіх готові прийняти. Ми прийняли 2 млн гостей на Євро-2012, усіх розмістили, усі були задоволені. Тому 34 тис. спостерігачів – це не так багато», – звернувся М. Азаров до членів делегації Парламентської асамблеї НАТО.

При цьому глава уряду України нагадав, що за виборами Президента України спостерігало 4,8 тис. спостерігачів. «Нам нарешті хочеться припинити всяке базікання про те, що вибори хтось хоче сфальсифікувати. Ми витратимо кілька сотень мільйонів доларів, але створимо систему, яка забезпечить абсолютно прозорі вибори», – наголосив Прем'єр-міністр України (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2012. – 4.07).

Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів доручив подвоїти темпи інфраструктурного оновлення країни.

Глава уряду доручив Міністерству фінансів врахувати в бюджетному плануванні на 2013, 2014, 2015 і наступні роки кошти на відповідні темпи зростання інфраструктурного будівництва.

За словами М. Азарова, для цього в Україні є все: «Вивільнилися ресурси. Сформовані колективи, здатні будувати і обслуговувати найскладніші об'єкти». Він висловив упевненість, що кожен з цих колективів знайде своє місце у проектах модернізації країни.

Крім того, Прем'єр-міністр відзначив, що Україна почала надолужувати втрачений час. «У нас на десятиріччя вистачить роботи з будівництва сучасних аеропортів у кожному обласному центрі, десятків тисяч кілометрів автомагістралей, швидкісних залізниць, лікувально-діагностичних центрів, новітнього житла навзамін “хрущоб” – тобто всього того, що визначає якість життя людей і водночас є каталізатором економічного зростання», – наголосив М. Азаров (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 4.07).

Міністр економічного розвитку та торгівлі України П. Порошенко найближчими днями планує здійснити роботу поїздки до Москви з метою обговорення зі своїм російським колегою механізмів, які б скоротили кількість перешкод для доступу українських і російських товарів на взаємні ринки. Про це міністр повідомив під час брифінгу в Будинку уряду.

Він зазначив, що за результатами ІХ засідання Комітету з питань економічного співробітництва Українсько-Російської міждержавної комісії, яке відбулося в Києві 27 червня, профільним міністрам було дано доручення напрацювати та запропонувати в дуже стислому режимі механізми, які б суттєво обмежили кількість перешкод для доступу українських та російських товарів на взаємні ринки. За його словами, це питання повинно бути опрацьоване та включене до порядку денного засідання Україно-Російської міждержавної комісії, яке відбудеться в Ялті 12 липня.

Міністр переконаний, що обидві сторони зацікавлені в ліквідації будь-яких обмежень, квот і захисних бар'єрів. За його словами, це дасть змогу розвивати торгівлю і в Україні, і Росії. «Питання, які ставить українська сторона, – це обмеження доступу на ринки Росії. Практично є неврегульованість питання постачання українських труб, питання щодо обмеження цілої низки наших харчових продуктів. Російська сторона ставить також питання, зокрема, щодо спеціального режиму для виробників скла, сірників», – сказав міністр (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 4.07).

Культура, туризм, бізнес та освіта – такі перспективні напрями співпраці між Києвом та Римом окреслили під час офіційної зустрічі голова КМДА О. Попов та Надзвичайний і Повноважний Посол Італії в Україні Ф. Романо. Європейський дипломат подякував керівникові столичної держадміністрації за якісну підготовку і проведення на найвищому рівні чемпіонату Європи з футболу та наголосив, що Київ до глибини душі вразив італійських туристів своєю гостинністю, архітектурою та живописними краєвидами. А відтак Ф. Романо прогнозує активізацію співпраці між Україною та Італією у туристичній галузі. Водночас, за його словами, зацікавленість у співпраці з Києвом висловлюють представники найпотужніших бізнес-компаній Італії.

«11 та 12 липня на базі посольства Італії в Києві відбудеться бізнес-форум за участю найпотужніших будівельних компаній Італії. А вже восени ми плануємо провести великий Україно-італійський різносторонній економічний та інвестиційний форум. Ми дуже сподіваємося на співпрацю з керівництвом Києва щодо підготовки та проведення цих заходів. Переконалий, що така співпраця принесе хороші результати для обох країн», – розповів Ф. Романо.

Зі свого боку, голова КМДА запевнив, що влада Києва зацікавлена підтримати проведення форумів та має намір стати активним учасником цих заходів. Він також подякував Послу Італії за співпрацю в освітній та культурній галузях і висловив сподівання щодо поглиблення такого співробітництва (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 4.07.*)

ПОЛІТИКА

Близько 2 тис. гірників Донбасу відправилися з міста Брянка (Луганська область) до Києва пішки, щоб вимагати від уряду розв'язання проблеми шахтарів. Про це заявив голова координаційної Ради шахтарських інвалідських, ветеранських організацій України Ю. Хохлов.

Таке рішення було ухвалено на Вседонбаському сході громадян, на 4 липня у Брянку зібралися шахтарі Луганської, Донецької і Дніпропетровської областей.

За словами Ю. Хохлова, приводом для проведення зібрання стало порушення норм Гірничого закону в частині постачання вугіллям пенсіонерів закритих шахт. Так, на Луганщині за минулі роки гірникам-пенсіонерам не довели 130 тис. т вугілля. При цьому норма призначеного палива постійно знижується: замість 5,9 т на рік шахтарям пропонують лише 3,1 т.

Ю. Хохлов також повідомив, що основна вимога учасників Сходу: кожна шахтарська сім'я повинна одержувати, як передбачено законом, 5,9 т вугілля щороку.

Крім того, серед вимог ліквідувати розподіл регресників на тих, хто працював на ліквідованих і на звичайних шахтах. А також повернути шахтарські пільги шахтобудівникам, шахтопрохідникам, рятувальникам. Учасники Сходу ухвалили рішення про початок безстрокової акції протесту до повного задоволення вимог. У Києві пообіцяли бути до Дня шахтаря (*NEWS.ru* (<http://newsru.ua>). – 2012. – 5.07).

Делегации парламентов 15 стран Европы отказались принимать участие в ежегодном теннисном турнире, который должен был состояться в Киеве. Об этом сообщил представитель оргкомитета турнира, председатель Комитета Верховной Рады по вопросам молодежи и спорта П. Костенко. По его словам, европарламентарии отказались в знак протеста против событий в Верховной Раде Украины. «После того, как было принято языковой закон, от всех парламентских делегаций поступили телеграммы об отказе от участия в теннисном турнире в знак протеста», – сказал нардеп.

Отметим, участие в турнире должны были принять делегации парламентов 15 стран Европы: Украина, Италия, Польша, Венгрия, Словения, Хорватия, Болгария, Румыния, Литва и другие. Такое спортивное мероприятие между европейским парламентариями проходит на протяжении 19 лет под эгидой Европарламента, и в этом году Украина

должна была во второй раз провести его у себя 6–7 июля (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2012. – 5.07).

4 июля докладчик комитета по демократии, правам человека и гуманитарным вопросам Парламентской ассамблеи ОБСЕ, глава парламентской делегации Нидерландов в ассамблее Кьоскун Чьоруз и секретарь делегации А. Вестерхофф посетили экс-премьера Ю. Тимошенко. Об этом сообщает Государственная пенитенциарная служба Украины.

Как сообщается, во время визита представители ОБСЕ в течение часа пообщались с руководством Центральной клинической больницы «Укрзалізниці», и в течение следующих двух часов – с осужденной Ю. Тимошенко. «По результатам визита в ЦКБ «Укрзалізниці» господин К. Чьоруз выразил благодарность за предоставленную возможность посетить медучреждение и непосредственно пообщаться с Тимошенко», – отметили в ГПтС.

Ранее ГПтС сообщила о том, что в период с 9 мая по 28 июня Ю. Тимошенко провела 32 встречи с защитниками общей продолжительностью свыше 90 часов, девять встреч с иностранными политиками общей продолжительностью около 24 часов, а также она имела два свидания с родными, которые длились около восьми часов.

Одновременно в ГПтС напомнили, что в указанный период времени Ю. Тимошенко неоднократно отказывалась от участия в судебных заседаниях по ее делам (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).

Поведение оппозиции доказывает, что ее не волнует ничего, кроме своего пиара. Каждый из политиков, называющих себя оппозиционными, считает себя главным действующим лицом. Об этом заявил народный депутат от Партии регионов В. Киселев, комментируя акции протеста оппозиции, проходящие под Украинским домом в Киеве.

«Принимая закон о “языковой” политике, мы руководствовались интересами наших избирателей и Европейской хартией

региональных языков или языков национальных меньшинств. Мы хотели защитить людей, отстаивать их право говорить на родном языке. Почему же сегодня оппозиция пытается исказить этот факт? Есть только один ответ на такой вопрос – потому что это выгодно самой оппозиции», – убежден он.

Депутат подчеркнул: если бы оппозиция хотела помешать принятию данного закона, то сделала бы это. «Но принятие этого закона выгодно и самим представителям оппозиции – теперь их покажут в новостях, теперь они смогут опять врать людям и рассказывать, какой это страшный и ужасный закон. Они будут делать свой пиар на языке», – резюмировал В. Киселев (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).

Объединенная оппозиция «Батьківщина» 5 июля представит 50 первых потенциальных кандидатов в народные депутаты по мажоритарным округам. Об этом на брифинге заявил председатель Совета Объединенной оппозиции А. Яценюк.

«Мы представим первых 50 кандидатов в депутаты по мажоритарным округам, чтобы общественность проанализировала их, их декларации, доходы, деятельность, достойны ли они представлять украинский народ в парламенте», – сказал А. Яценюк.

Вместе с тем он подчеркнул, что пока процесс объединения оппозиции завершен. В Объединенную оппозицию вошли семь украинских партий демократического направления на базе «ВО «Батьківщина»». «Мы это сделали и доказали, что это реально», – резюмировал политик.

Напомним, что в июне в состав Объединенной оппозиции вошла партия А. Гриценко «Гражданская позиция». СМИ сообщают, что к Объединенной оппозиции в ближайшее время может также примкнуть Европейская партия, возглавляемая Н. Катеринчуком. Кроме того, предусмотрено «индивидуальное членство» в объединении бывшего главы Политсовета партии «Наша Украина» В. Наливайченко (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).

Лидер партии «Фронт змін» А. Яценюк выступает за одновременное проведение досрочных выборов Верховной Рады и Президента. Об этом он заявил на пресс-конференции.

«Если Президент найдет в себе силу и мужество признать, что он привел страну к политическому кризису, до того, что Украина стала буферной зоной между нашими русскими партнерами и Европейским Союзом, он должен огласить проведение досрочных парламентских и президентских выборов», – сказал он.

Политик отметил, что в настоящее время в Украине начался полномасштабный политический кризис, а не просто парламентский кризис (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).

Окружной административный суд Киева запретил проведение каких-либо акций и митингов в центре Киева с 4 по 9 июля. Об этом агентству сообщил источник в городской администрации.

«Было несколько акций, которые пересекались по разным территориям: и возле Генпрокуратуры, и возле Посольства США, и возле Украинского дома, и возле Кабмина и Администрации Президента. По всему центру, в общем. Они пересекались между собой по времени проведения... По этим территориям проведение каких-либо акций с 4 по 9 июля запрещено согласно решению Окружного админсуда Киева», – сказал источник. Соответствующее решение суд принял 3 июля в 19:45.

«В связи с проведением охранных мероприятий и наличием информации о возможных нарушениях общественного порядка, которые могут нести реальную угрозу правам и свободам других граждан, Киевская городская администрация вынуждена была обратиться в суд», – добавил собеседник агентства.

Источник уточнил, что запрещены в том числе акции протеста против принятия закона о языковой политике (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).

Решение Европейского суда по правам человека, вынесенное по делу экс-министра внутренних дел Ю. Луценко, подтверждает озабоченность, которую ЕС неоднократно высказывал в отношении верховенства права и политически мотивированных судебных процессов в Украине. Об этом говорится в комментарии ЕС. В связи с этим Брюссель призывает украинскую власть принять срочные меры для исправления системных процедурных недостатков, которые определены этим решением. ЕС, приветствуя это решение, вновь настоятельно призывает украинскую власть полностью уважать верховенство права, включая независимость судебной системы.

Как сообщалось, Европейский суд по правам человека удовлетворил жалобу бывшего министра внутренних дел Украины Ю. Луценко касательно необоснованного и незаконного задержания, а также того, что экс-глава МВД не был информирован о причинах своего ареста. ЕСПЧ признал арест Ю. Луценко таким, что нарушает права человека. Суд также обязал Украину выплатить экс-министру 15 тыс. евро моральной компенсации.

Решение ЕСПЧ окончательным не является и может быть обжаловано в течение трех месяцев (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).

Большая палата Европейского суда по правам человека откажет в том, чтобы рассматривать дело «Луценко против Украины». Такое мнение высказал соратник бывшего министра, депутат от НУ – НС Ю. Грымчак в эфире 5 канала.

«Решение еще не вступило в законную силу, еще есть время для обжалования у правительства Украины, три месяца», – сказал он, комментируя решение Европейского суда по правам человека по делу об аресте экс-министра внутренних дел. «Но дело в том, что я не думаю, что Большая палата будет пересматривать само решение. Европейский суд детально рассмотрел это дело. Были даже публичные слушания», – подчеркнул он (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).

Присутствие бывшего Президента Украины В. Ющенко в любом проекте обеспечит его провал. Такое мнение высказал экс-посол Украины в Беларуси Р. Бессмертный в эфире телеканала ТВі.

«Украинская политика полевела. Правый центр и вообще правая среда в ней отсутствуют», – отметил он.

«Для политики В. Ющенко еще совсем молодой человек, однако сейчас ему нужно взять паузу. Очевидно, что его годы дают возможность долгое время оставаться в политике. Но вопрос – в какой политике и в каком статусе», – заявил политик, комментируя создание «Правицы» В. Ющенко.

«Окружение В. Ющенко должно честно сказать бывшему Президенту, что его присутствие в любом проекте сводит результат к нулю. Поэтому не надо жечь бензин, потому что с этого роя еды не будет никакой», – подчеркнул Р. Бессмертный. В то же время он добавил, что экс-президент, как и многие другие политики, понимает, что ни правого центра, ни в целом правой среды в нашей стране нет.

Как известно, партия «Наша Украина» создала объединенную оппозицию на основе политических сил правого направления «Правица» для участия в выборах в Верховную Раду (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07*).

ЕКОНОМІКА

Протягом 2010–2011 рр. ВВП України зріс на 9,5 %, компенсувавши більше половини кризового падіння, повідомив на сесії ООН у Нью-Йорку перший заступник міністра соціальної політики України В. Надрага. Зокрема, за його словами, темпи реального приросту ВВП у 2010 р. становили 4,1 %, що майже вдвічі перевищували відповідні показники країн ЄС-27 (2 %), а у 2011 р. досягли відмітки 5,2 %. Позитивна динаміка спостерігалася завдяки збільшенню обсягів

виробництва промисловості, сільського господарства, будівництва.

Також, за інформацією українського урядовця, темпи розвитку промисловості України у 2010–2011 рр. (19,7 %) були одними з найвищих серед країн СНД (Росія – 13,3 %, Казахстан – 13,9 % та Білорусь – 21,4 %). Окремо В. Надрага відзначив значне нарощування обсягів виробництва продукції з високою часткою доданої вартості: транспортних засобів та устаткування – майже у два рази, електричного, електронного та оптичного устаткування – на 42,5 %, машин та устаткування – на 36,2 %. У цілому обсяги виробництва машинобудування збільшилися у 1,6 раза, а обсяг експорту машин, устаткування, транспортних засобів та приладів – на 72,6 % (2009–2011).

Як відомо, з 2 до 5 липня 2012 р. перший заступник міністра соціальної політики України В. Надрага бере участь у Сегменті високого рівня основної сесії Економічної і соціальної ради ООН (штаб-квартира ООН, Нью-Йорк), у рамках якого відбулася національна добровільна презентація України «Сприяння виробничим потужностям, зайнятості та гідній праці з метою викорінення бідності в контексті всеохоплюючого, сталого й справедливого економічного зростання на всіх рівнях для досягнення Цілей Розвитку Тисячоліття».

Як очікується, результатом роботи основної сесії Економічної і соціальної ради ООН (ЕКОСОП) має стати прийняття Декларації ЕКОСОП «Сприяння виробничому потенціалу, зайнятості та гідній праці для викорінення бідності в контексті інклюзивного, стійкого й справедливого економічного зростання на усіх рівнях з метою досягнення Цілей Розвитку Тисячоліття» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 4.07.*)

Україна поступово зменшує зовнішній борг. Про це йдеться в національній добровільній презентації України «Сприяння виробничим потужностям, зайнятості та гідній праці з метою викорінення бідності в контексті всеохоплюючого,

сталого й справедливого економічного зростання на всіх рівнях для досягнення Цілей Розвитку Тисячоліття», з якою виступив від імені уряду України перший заступник міністра соціальної політики В. Надрага на сесії Економічної і соціальної ради ООН.

Зокрема, український урядовець повідомив, що в умовах макророзбалансованої стабільності зменшилося перевищення витрат над доходами в системі державних фінансів. Це стало наслідком суттєвого збільшення доходів бюджету за рахунок як зростання ВВП, доходів населення, прибутків корпоративного сектору, торгівлі, так і завдяки новаціям податкової реформи, вирішенню проблем із заборгованістю з відшкодування ПДВ, накопиченою за попередні роки, впровадженню процедури автоматичного відшкодування податку на додану вартість та активізації боротьби з ухилянням від сплати податків.

«У результаті дефіцит держбюджету у 2011 р. знизився до 1,8 % ВВП (у 2009 р. – 3,9 %). Виважена боргова політика забезпечила зниження частки державного та гарантованого державою боргу у ВВП з 39,9 % у 2010 р. до 35,9 % у 2011 р., у тому числі державного боргу відповідно – з 29,9 % до 27,1 %», – поінформував В. Надрага (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2012. – 4.07).

Пенсійний фонд України розпочав фінансування пенсій за липень. Станом на 4 липня виплату пенсій профінансовано в сумі 2 095,7 млн грн (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2012. – 4.07).

По состоянию на 4 июля 1,023 млн вкладчиков Сбербанка СССР получили компенсационные средства на общую сумму 979,28 млн грн. Об этом говорится в сообщении Ощадбанка.

В финучреждении напоминают, что для того, чтобы получить компенсацию, вкладчику необходимо пройти процедуру актуализации своих данных, которая продолжается в Ощадбанке с 2 апреля. «На сегодня более 3 млн 410 тыс. вкладчиков получили

дату и время актуализации своих данных, из них 2 млн 500 тыс. уже прошли актуализацию», – говорится в сообщении.

В Ощадбанке также сообщили, что по состоянию на сегодняшний день более 129,55 тыс. наследников умерших вкладчиков получили выплату по 500 грн на общую сумму свыше 63 млн грн.

Как сообщалось, с 1 июня Ощадный банк Украины начал выплачивать компенсации по обесценившимся вкладам Сбербанка СССР. Компенсационные выплаты будут продолжаться до 25 декабря текущего года (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).

Россия пытается убедить Украину увеличить закупки природного газа. Как рассказал источник издания в Минэнергоугля, в ходе переговоров Россия потребовала от Украины увеличить закупки газа «Нефтегазом» с 27 до 35 млрд куб. м. Согласно подписанному с «Газпромом» соглашению Украина должна ежегодно покупать не менее 41 млрд куб. м газа. Однако, исходя из утвержденного Кабмином газового баланса на 2012 г., «Нефтегаз» в этом году планирует закупить лишь 27 млрд куб. м. «Нам сказали, что для беспрепятственного прохождения осенне-зимнего периода в ПХГ надо закачать еще 8 млрд куб. м газа, оплатив их дополнительно», – рассказал собеседник.

Источник в «Газпроме» подтвердил, что российская монополия требует увеличить закачку газа в ПХГ, считая, что объемов, запланированных Украиной для закачки, недостаточно.

Однако Украина ответила отказом на это предложение, утверждает собеседник. «Доводы “Газпрома” неубедительны. К примеру, при транспортировке газа по Северному потоку ПХГ вообще не используются. Поэтому аргументы российской монополии о том, что для обеспечения стабильной прокачки газа в ЕС Украина должна закачать большие объемы, неуместны», – говорят в Минэнерго (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).

В июне производство чугуна в Украине увеличилось на 1,7 %, или на 43 тыс. т по сравнению с маем до 2,53 млн т. Об этом заявил источник в Кабинете Министров.

В июне производство чугуна на металлургическом комбинате ArcelorMittal Кривой Рог (Днепропетровская обл.) увеличилось на 13,3 %, или на 59 тыс. т до 501 тыс. т. В январе – июне 2012 г. по сравнению с январем – июнем 2011 г. производство чугуна в Украине увеличилось на 2 %, или на 281 тыс. т до 14,521 млн т.

Как сообщалось, в мае производство чугуна увеличилось на 0,3 %, или на 8 тыс. т по сравнению с апрелем до 2487 тыс. т. В 2011 г. по сравнению с 2010 г. производство чугуна возросло на 5,6 %, или на 1526 тыс. т до 28,88 млн т (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).*

В июле выгоднее всего покупать доллар. Резких скачков на валютном рынке Украины эксперты не прогнозируют, но считают, что выгоднее все же держать сбережения в американской валюте и на краткосрочном депозите в банке, передает Фокус.ua.

«Ожидать укрепления курса евро мы не можем. Он будет либо держаться, либо слабеть относительно доллара. Что касается национальной валюты США, то она будет в дефиците. Поэтому гривня относительно доллара в таких условиях будет слабеть, а какими темпами – зависит от валютной политики НБУ. Так что мои рекомендации очевидны», – ответил на вопрос, в чем украинцам выгоднее хранить свои деньги, президент Центра рыночных реформ В. Лановой.

Финансовый аналитик Э. Найман также ставит на доллар и на краткосрочные вклады. «Оставлять дома деньги – это слабый выбор, потому что теряется их доходность. Частично покупать доллары уже стоит. На всякий случай. Перестраховаться», – сказал он.

А вот руководитель информационно-аналитического центра Forex Club в Украине Н. Ивченко, наоборот, советует украинцам держать свои сбережения в гривне. «До конца месяца доллар будет стабилен. К некоторому увеличению стоимости доллара может привести окончание Евро-2012, но давление на гривню вряд ли будет значительным. С точки зрения математики, депозиты в гривне более привлекательны, чем в долларах США. То есть сейчас мы отдаем предпочтение гривне. Но для тех людей, которые склонны к паническим настроениям, можно оставить часть сбережений в долларе», – отметил эксперт.

Что касается евро, Н. Ивченко не советует украинцам спешить его покупать. «Скачок цены евро в пятницу и 2 июля связан с тем, что лидеры еврозоны пытаются что-то сделать, расширили полномочия фонда европейской стабильности. Одновременно остаются нерешенными некоторые важные вопросы. Поэтому мы допускаем, что стоимость евро еще может снизиться», – предположил аналитик. «Поэтому мы отдаем предпочтение гривне. Но не просто гривне, а именно депозиту в национальной валюте, потому что просто так держать деньги в гривне нет смысла, нужно, чтобы они работали», – добавил Н. Ивченко (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій

Все крупнейшие экономики еврозоны находятся в рецессии или стоят на грани, и признаков улучшения ситуации в будущем пока мало. Об этом свидетельствуют данные РМІ, опубликованные в среду и добавившие инвесторам поводов полагать, что крупнейшие центробанки региона смягчат монетарную политику на этой неделе, передает Reuters.

Опросы тысячи компаний показали, что экономика еврозоны вновь сократилась в период с марта по июнь, а умеренная рецессия в Великобритании растянулась на три квартала подряд.

Сводный РМІ зоны евро, включающий данные производственного сектора, в июне был на уровне 46,4 пункта по сравнению с 46,0 пункта месяцем ранее и при прогнозе аналитиков

46,0 пункта. Индекс PMI, отражающий активность в секторе услуг зоны обращения единой европейской валюты, в июне составил 47,1 пункта по сравнению с 46,8 пункта месяцем ранее, тогда как опрошенные Reuters аналитики ожидали 46,8 пункта.

Значение составленного компанией Markit индекса менеджеров по поставкам (PMI) выше 50 пунктов указывает на рост активности, ниже – на спад. Данные PMI только усилили ожидания инвесторов, что Европейский Центробанк (ЕЦБ) сократит процентные ставки до нового рекордного минимума в четверг, а Банк Англии вновь запустит печатный станок для скупки облигаций. «Данные PMI держатся на уровне, указывающем на дальнейшее сокращение деловой активности во втором квартале», – сказал Дж. Никсон, старший экономист по Европе в Societe Generale.

«Мы полагаем, что ВВП еврозоны сократился на 0,3 % во втором квартале, и данные четко на это указывают», – добавил Д. Никсон.

Компания Markit, проводящая опросы PMI, сообщила, что индексы указывают на сокращение экономики еврозоны на 0,6 % во II квартале, а экономики Великобритании – на 0,1 %. Единственным положительным фактором по результатам опроса PMI стало снижение ценового давления среди компаний еврозоны, что свидетельствует о замедлении инфляции в ближайшие месяцы.

Как сообщалось, в мае Организация экономического сотрудничества и развития ухудшила свои ожидания развития еврозоны. Эксперты ОЭСР прогнозировали региону дальнейшую рецессию – падение на 0,1 %. Также был ухудшен прогноз и на 2013 г. – вместо роста в 1,4 % ожидается 0,9 % (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07).*

В июне производство готового проката в Украине уменьшилось на 4,6 %, или на 116 тыс. т по сравнению с маем до 2,384 млн т. Об этом заявил источник в Кабинете

Министров. В июне комбинат ArcelorMittal Кривой Рог (Днепропетровская обл.) увеличил производство на 10,2 % до 474 тыс. т. В январе – июне 2012 г. производство готового проката увеличилось по сравнению с январем – июнем 2011 г. на 4,7 %, или на 653 тыс. т до 14,417 млн т.

Как сообщалось, в мае производство готового проката в Украине уменьшилось на 0,2 %, или на 5 тыс. т по сравнению с апрелем до 2,5 млн т. В 2011 г. производство готового проката в стране сократилось по сравнению с 2010 г. на 0,6 %, или на 160 тыс. т до 28,73 млн т (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07*).

В июне производство стали в Украине уменьшилось на 4,3 %, или на 124 тыс. т по сравнению с маем до 2,786 млн т. Об этом заявил источник в Кабинете Министров.

В январе – июне 2012 г. по сравнению с январем – июнем 2011 г. производство стали в Украине уменьшилось на 3 %, или на 525 тыс. т до 16,783 млн т.

Напомним, что ранее Ассоциация «Металлургпром» прогнозировала июньское производство стали в стране на уровне 2,88 млн т. Июньское производство чугуна в Украине ожидалось на уровне 2,46 млн т, а проката – 2,55 млн т. Как сообщалось, в мае производство стали в Украине уменьшилось на 1,1 %, или на 32 тыс. т по сравнению с апрелем до 2,91 млн т. В 2011 г. по сравнению с 2010 г. производство стали увеличилось на 6,2 %, или на 2004 тыс. т до 34,579 млн т (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 4.07*).

Бюлетень підготували:
Т. Гранчак, О. Пестрецова, Н. Тарасенко
Редакційна група: Н. Автономова, Т. Дубас,
Л. Степченко, Ю. Шлапак
Комп'ютерна верстка:
О. Пестрецова

Підп. до друку 05.07.2012.
Формат 60x84 ¹/₁₆. Друк офс. Обл.-вид. арк. 3,65. Гарнітура Times,
HeliosCompressed, HeliosCondLight
Видається в друкованому та електронному вигляді

Надруковано у НВЦ Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.